

Notulen van de openbare vergadering van het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, gehouden op woensdag 16 oktober 2024 om 19:30 uur

Agendapunten

- blz. 3 1. Opening en mededelingen
- blz. 4 2. Gelegenheid tot inspreken

Vertegenwoordigende rol

- blz. 7 3. Vaststellen van de agenda CHI vergadering 16 oktober 2024 (24.1006432)
- blz. 7 4. Ingekomen stukken (24.1006368)

Bijlagen:

Beantwoording schriftelijke vragen CDA - Onderhoud Wandelpaden Julianapark Hoorn

Brief beantwoording vragen vrienden van het Kerkepad, Wormer

Brief bewoner Purmerend met betrekking tot huur woonark

Bronnenonderzoek Deltares

Ontslagbrief dhr. H. Heida - Steunfractielid Forum voor Democratie

- blz. 8 5. Mondelinge vragen

Kaderstellende rol

- blz. 12 6. Onderzoek van de geloofsbrieven van een nieuw Algemeen Bestuurslid
- Blz. 12 7. Installatie van nieuw Algemeen Bestuurslid de heer D.P. Imfeld

Bijlagen:

CHI-Besluit Toelating tot het CHI HHNK van de heer D.P. Imfeld per 16-10-2024 (24.1005175)

- blz. 15 8. Intentiebesluit extra financiële middelen HWBP 2030-2036 (24.0873543) (bespreekstuk)

Bijlagen:

CHI-Voorstel Intentiebesluit extra financiële middelen HWBP 2030-2036 (24.0873543)

CHI-Besluit Intentiebesluit extra financiële middelen HWBP 2030-2036 (24.0881562)

Conceptvoorstel van de Unie van Waterschappen over Middellange termijn financiering HWBP (24.0880016)

- blz. 20 9. Vaststellen van de uitvoeringsagenda biodiversiteit (24.0639160) (bespreekstuk)

Bijlagen:

CHI-Voorstel Vaststellen van de uitvoeringsagenda biodiversiteit (24.0639160)
 Uitvoeringsagenda biodiversiteit 2024 - 2030 (24.0639152)
 CHI-Besluit Uitvoeringsagenda biodiversiteit (24.0647095)
 Informatieboekje Biodiversiteit bij HHNK 2024 (24.0585268)

blz. 30 10 KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027 (24.0976053) (bespreekstuk)

Bijlagen:

CHI-Voorstel KRW Impulsprogramma 2024-2027 (24.0976053)

Overzicht maatregelen KRW-impulsprogramma HHNK 2024-2027
 (24.0673632)

Toelichting maatregelen KRW-Impulsprogramma HHNK 2024-2027
 (24.0673636)

Feitenkaart Waterschappen en waterkwaliteit (24.0858172)

CHI-Besluit KRW Impulsprogramma 2024-2027 (24.0990110]

Procedurele zaken

blz. 44 11 Vaststellen Notulen/Besluitenlijst/Lijst van toezeggingen

11.a Verslag CHI-Vergadering 18 september 2024 (24.1017082)

11.b Besluitenlijst CHI-Vergadering 18 september 2024 (24.0999940)

12.c Lijst van Toezeggingen 16 oktober 2024 (24.1017090), bijgewerkt 3 oktober 2024

Procedurele zaken

blz. 44 13 Sluiting

Aanwezig:

de voorzitter de dijkgraaf (de heer ir. R. P.G. Bosma)

de secretaris-directeur de heer M.J. Kuipers

de leden (■ = hoogheemraad
en portefeuille)

dhr. J.W. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■ Water Landelijk), dhr. F. H.A. de Boer (Water & Natuur), mw. J.H.H. de Boer (BBB), mw. T.M. Brouwer (BBB), dhr. W.F.C. Cramer (VVD), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. F.J.A. Frowijn (CDA), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land ■ Water Stedelijk), dhr. N.S.L Heijne (Water & Natuur), dhr. F. Hoekstra (Water & Natuur), dhr. D.P. Imfeld (Water & Natuur), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang), dhr. B.G.M. Kramer (BBB), dhr. T.J. Kwakman (Forum voor Democratie), dhr. F. T.S. van der Laan (PvdA), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■ Waterveiligheid en Wegen), dhr. A. Lap (Fractie Arie Lap), mw. M.A. Leijen (PvdA ■ Waterketen), mw. E. Y. van Roijen (Waterplatform Groen, Water & Land), dhr. J.D. Rooker (Ongebouwd), dhr. S.R.F. Ruiten (Ongebouwd ■ Middelen en Participatie), dhr. R. van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang), mw. S. Schreuder (PvdA), mw. M.E. Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. M. L. van der Zijde (PvdD), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD), mw. A.A.M. Zuurbier-Oudhuis (BBB)

afwezig: mw. S.G.C. Hak (VVD), dhr. N.C.A.M. Karsten (BBB)

gast(en) /

notulen mevrouw R.M. Lubbers (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Nu iedereen aanwezig is die volgens mij naar verwachting aanwezig zou moeten zijn, heet ik u van harte welkom. Ik open hierbij de vergadering. Uiteraard welkom voor de kijkers en luisteraars thuis, voor het publiek op de publieke tribune en aan onze algemeen en dagelijks bestuursleden. Leden van het CHI: vanavond is een aantal belangrijke besluiten geagendeerd. Denk aan het Intentiebesluit HWBP, de Uitvoeringsagenda Biodiversiteit en het Impulsprogramma KRW. Ook moeten wij besluiten over de toelating van een nieuwe algemeen bestuurslid, de heer Imfeld. Hij zit nu nog op de publieke tribune maar zijn kaartje staat er al. En hij volgt uiteraard ook de heer Nootebos op.

En wij hebben twee sprekers. Genoeg te doen. Laten we dus beginnen.

En ik ga eerst door met een aantal mededelingen. Ik heb medegedeeld gekregen dat mevrouw Hak vanavond afwezig is (van de VVD) en dat de heer Karsten van de BBB afwezig is. Volgens mij klopt dat, kijkend naar alle lege stoelen.

En op uw tafel ligt ook het boekje over het Waterschapspeil 2024.

En dan kom ik aan de mededelingen, anders dan door de voorzitter. En dan kom ik als eerste bij de heer Ruiten die misschien naar aanleiding van het boekje ook nog wat meer gaat vertellen.

Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad. Het informatieve boekje ligt voor u. Het ziet er goed uit, vind ik persoonlijk.

We hebben ook een ledenbrief gehad vanuit de Unie en daar staat in: de rapportage waterschapspeil is ontstaan vanuit de wens van de waterschappen om transparant te zijn over de uitvoering van de werkzaamheden. Bij deze rapportage brengen we de gemiddelde ontwikkelingen op sectorniveau - waterschapsniveau- rondom de belangrijkste wetgeving en afspraken in beeld. En laten we zien dat we ons eraan houden. De gegevens die de waterschappen jaarlijks aanleveren in het kader van de bedrijfsvergelijking Waterschapsspiegel vormen hiervoor de basis. En voor de liefhebbers wordt ook in de ledenbrief verwezen naar de waves-databank. In deze databank kunt u naar hartelijk kijken naar allerlei data die over de waterschappen worden verzameld. De Unie organiseert ook op 5 november een digitale rondleiding in dit programma. Dat kan behulpzaam zijn want het is niet helemaal toegankelijk. Dus dan kunt u kennismaken van hoe u het beste tot de gegevens kunt komen. Als u geïnteresseerd bent kunt u informatie opvragen bij het bestuurssecretariaat. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ruiter. Ik kijk even naar links voor de zekerheid. Volgens mij zijn daar geen mededelingen van het dagelijks bestuur en aan de rechterzijde ook niet meer. Neen, correct.

2. Gelegenheid tot inspreken

De voorzitter: Dan komen we bij punt 2 van de agenda. En dat is de gelegenheid tot inspreken. En er zijn twee mensen die hebben aangegeven te willen inspreken over het Impulsprogramma KRW. Doel ervan is het algemeen bestuur beknopt te informeren. De mensen krijgen per inspreker vijf minuten. En na afloop kunt u korte verhelderende vragen stellen, maar u gaat niet in debat met deze mensen. Mevrouw Leeflang: mag ik u -u staat al klaar- als eerste verzoeken het spreekgestoelte te nemen en dan gaan wij luisteren naar uw verhaal.

Mevrouw Leeflang: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik dacht ik kom maar weer eens langs, want de koffie is hier toch goed te drinken. Over het onderzoek naar dinoterb zou ik graag nog de volgende opmerkingen willen plaatsen.

Rwzi's zouden een bron zijn. Maar de dichtstbijzijnde rwzi ligt bij Warmenhuizen en Den Helder. Rond Callantsoog is er geen een te vinden. En in het Zwanenwater al helemaal niet.

De plasticindustrie zou een bron kunnen zijn. Maar rond Callantsoog is helemaal geen industrie.

Behalve agro-industrie.

Parfum zou een bron kunnen zijn. Maar wie zwemt er nou in de sloten rond Callantsoog?

En zwemmen in het Zwanenwater is verboden.

Gek genoeg zijn de concentraties die gemeten zijn vergelijkbaar met die toen het middel nog wel toegelaten was. Dinoterb valt onder de nitro-aromaten en is -even technisch gezegd- thermodynamisch zeer instabiel. Het heeft zelfs geen zuurstof nodig om uit elkaar te vallen. Dus ik acht het onwaarschijnlijk dat het afkomstig is uit slib.

Op bladzijde 40 van het onderzoek van Deltares staat wel een interessante opmerking: 'Tenzij het product op grotere schaal verspreid gebruikt wordt ondanks dat het niet door NVWA-inspecties wordt aangetroffen'. Wat niet geheel ondenkbaar is omdat het zo snel uit elkaar valt.

Maar dinoterb is niet het enige verboden middel dat rond Callantsoog wordt aangetroffen.

Fenchloorpfos, bromofosethyl, tetrachlorvinphos, fipronil en imidacloprid.

En dan nu niet weer beginnen over die vlooienbandjes en die huisdieren, want dan zou je basis van de kaart die je nu kunt zien in de bestrijdingsmiddelenatlas, moeten concluderen dat de meeste huisdieren rond Callantsoog wonen. En dat er in de steden geen enkel huisdier woont.

Ook het aantal toegestane middelen rijst de pan uit in Noord-Holland, en dan met name rond Callantsoog.

Deltamethrin: bijna duizend keer de norm.

Pendimethalin: boven de norm

En over die laatste heeft MOB afgelopen vrijdag een maatwerkverzoek gestuurd naar dit waterschap. In de tussentijd kwamen er weer meerdere alarmerende berichten naar buiten over landbouwgif. De dochter van een bloemist is overleden door bestrijdingsmiddelen.

Bestrijdingsmiddelen zijn ook schadelijk voor vogels en een mix van bestrijdingsmiddelen in sloten is een dodelijke cocktail. Zelfs als alle stoffen individueel onder de norm zitten zijn ze als mengsel giftig. Dit vraagt om actie.

En niet weer die slappe verhalen over: 'We gaan minder meten, we gaan minder nauwkeurig meten, of we gaan anders meten'. Als je overgewicht hebt, is het weggooien van de weegschaal geen oplossing.

Dus houdt op met die onzin.

Dan wil ik nog even de tijd volmaken door de brief erbij te pakken van een aantal burgers die een brief hebben gestuurd naar de provincie Noord-Holland. Dat zijn omwonenden gesteund door het collectief 'De Aardige Buren'. Zij vragen de provincie om de bollenteelt en/of het gebruik van landbouwgif te beperken. En indien nodig zullen deze omwonenden ook gaan procederen. Zij vragen de provincie met deze brief, om burgers en natuur te beschermen en te voorkomen dat boeren en burgers tegenover elkaar in de rechtbank komen te staan. Want dat is wat er gebeurt als de overheid niet ingrijpt. Dan krijg je polarisatie tussen burgers.

'De Aardige Buren' roepen de provincie op om de burgers te beschermen door geen gangbare bollenteelt toe te laten in onze provincie. Ik sluit me daar volledig bij aan. En geen gangbare bollenteelt toe te laten in een brede zone rond de kwetsbare gebieden zoals gedefinieerd in richtlijn 'huppeldepup' en voldoende brede bufferzones rond deze kwetsbare gebieden en woningen in te stellen, waar geen bestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden.

Ook ik ben achter mijn huis nu geconfronteerd met een tulpenveld, waar ik niet op zit te wachten. En de sloot is nog steeds vervuild. Wanneer is de sloot gifvrij? Dank u wel.

De voorzitter: Wilt u zich onthouden van support op de tribune? U luistert daar. Dat is uw rol en niet meer dan dat en als u zich daar niet aan houdt, ontruimen wij de tribune.

Dank u wel voor uw verhaal. Zoals aangekondigd, kunnen mensen vragen stellen. Hier vanuit het algemeen bestuur als uw verhaal mogelijk nog niet duidelijk zou zijn. Dus ik kijk even de leden van het algemeen bestuur aan die een vraag willen stellen. Mevrouw Koning: aan u het woord.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, voorzitter. Ik wil de inspreker bedanken, maar ik heb ernstig bezwaar tegen 'gif', want het heet gewasbescherming.

Mevrouw Leeflang: Ja, het wordt ook dan wel 'plantmedicijnen' genoemd, maar de toelating voor medicijnen en beschermingsmiddelen is een veel zorgvuldigere route dan voor bestrijdingsmiddelen. Het zijn bestrijdingsmiddelen, het blijven bestrijdingsmiddelen. Dus ik weet dat dat soort partijen daar elk keer over vallen en over de woordkeuze, enz. maar ik heb er gewoon geen ander woord voor dan pesticiden of bestrijdingsmiddelen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan andere vragen die er nog zijn? Ik kijk even rond. Dan kom ik tot de conclusie dat u geslaagd bent om uw verhaal naar voren te brengen. Dank u wel, mevrouw Leeflang. Dan vraag ik aan de heer Van Erkelens om ook zijn mogelijkheid te pakken om ons toe te spreken. U heeft ook vijf minuten.

De heer Van Erkelens: Dank u wel, voorzitter.

Vorige week in het nieuws. Dood elfjarig meisje. Leukemie door pesticiden op bloemen.

Deze week in het nieuws. Mix van bestrijdingsmiddelen in sloten en plassen is een dodelijke cocktail. Mooie agenda vandaag. Met landbouwgif, biodiversiteit en de Kaderrichtlijn Water. Drie zaken die naadloos met elkaar verbonden zijn.

En de vraag is daarom vanavond ook: waarom is de meerderheid hier zo gehecht aan bollengif?

Waarom? Heeft u een hekel aan schoon water? Heeft u een hekel aan natuur? Heeft u een hekel aan

de bij en aan de vlinder? Vindt u Parkinson wel grappig? Ziet u verder geen kankergevallen in uw omgeving? Neen: dat denk ik allemaal niet, dat u dat denkt. Uiteindelijk gaat het allemaal - waarschijnlijk- om geld.

Een onafhankelijk instituut is niet gelijk aan onafhankelijk onderzoek. Er ligt hier een onvolledig en zwaar gekleurd onderzoek. Wat overigens gebruikelijk is. Elk onderzoek in opdracht van wie dan ook is onvolledig en gekleurd.

Tussen de regels door lees ik: er mag niets in staan over bollengif en de conclusie moet zijn dat het niet aan het bollengif ligt.

In het rapport staat: 'Op basis van in dit rapport geraadpleegde literatuur, zijn verschillende mogelijke bronnen van dinoterb in kaart gebracht. Daarbij is geen documentatie gevonden waaruit blijkt, dat dinoterb recent nog gebruikt is als herbicide'.

Lees: we gaan natuurlijk niet als detectives op zoek naar gif, want dat willen wij allemaal niet vinden. Dat is ook de opdracht, dat we dat niet vinden.

Voor de mensen die alleen wat gebladerd hebben door de managementsamenvatting, benoem ik nog even kort wat er óók in het rapport staat.

Een selectieve stakeholdersconsultatie. Illegale handel in dinoterb wordt als onwaarschijnlijk vermeld. Duh! Het is gewoon lekker goedkoop, joh!

Dinoterb is nooit in Nederland geproduceerd. Ja, duh! Lekker goedkoop, joh!

Een beperkt aantal van dinoterb, zowel in Nederland als in Noord-Holland. Een beperkt aantal.

Dinoterb zat slechts in uitzonderlijke gevallen in het analysepakket.

De kans is erg groot, dat dinoterb veel vaker voorkomt.

Dit staat letterlijk in het rapport.

Verhoogde rapportagegrenzen.

Er is lange tijd niet gebaggerd op dinoterb-vindlocaties. Dus sluit even dat baggeren uit. Dag, bagger.

In Vlaanderen nam dinoterb in het oppervlaktewater geleidelijk af.

In Nederland niet. Hoe kan dat?

Veel hoge overschrijdingen in korte tijd.

Clusters normoverschrijdende concentraties in het noordwesten van Noord-Holland en Texel.

Als de wind waait uit het oosten, dan wordt er naast het Zwanenwater gespoten.

Wat niet in het rapport staat, is dat er nog veel meer te grote hoeveelheden legaal én illegaal gif zijn gevonden. Wat ook het onderzoeken waard is. Die dodelijke cocktail dus.

Dat alleen al het feit dat dinoterb een landbouwgif is, de bron van het gif ook in de landbouw gezocht mag worden.

Als het loopt als een eend, kwaakt als een kind, dan kunnen we het een eend noemen.

Dus we hebben een literatuuronderzoek, een beperkt aantal metingen. Maar toch veel landbouwgifvondsten. Als je het rapport dan extrapoleert, geeft het een beeld van massaal illegaal landbouwgifgebruik.

Deltares heeft dus niets met bollengif gedaan. De landbouw niet meegenomen. Hoe kan het dan, mijnheer Beemsterboer, dat u in het Noordhollands Dagblad laat opschrijven, dat het vingertje niet naar de landbouw mag wijzen?

Wij hebben hier dus de situatie dat u schoon veilig water, biodiversiteitsherstel en de volksgezondheid, de primaire taak waarvoor u bent opgesteld en waar u rijkelijk voor beloond wordt, ondergeschikt maakt aan -en ik kan alleen maar bedenken- aan geld? Maar als er een andere reden is waarom u in meerderheid voor landbouwgif kiest in plaats van voor gezondheid voor mens en natuur, hoor ik het graag.

U koos met het onderzoekstoneelstuk voor 'damage control' in plaats van het feitelijke probleem op te lossen. Daarmee kiest u er ook gelijk voor dat biodiversiteitsherstel uitblijft en de KRW niet gehaald gaat worden.

Kom dus straks niet aan met: we hebben er alles aan gedaan om de KRW te halen. Want dat heeft u aantoonbaar niet gedaan. U blijft hetzelfde doen wat u deed en daardoor krijgen wij als burgers hetzelfde wat we kregen. Letterlijk én figuurlijk een giftige leefomgeving.

Mijn motto is: niets doen kan altijd nog. U kunt vandaag nog een ommezwaai maken. Daarover ga ik, en met mij velen, graag met u in gesprek. Dank u wel.

De voorzitter: Geen commentaar en support op de publieke tribune. Klaar ermee. Het was precies binnen de tijd. Zijn er nog eventueel vragen uit deze zaal? Ik kijk even rond. Ik zie geen vingers. Klopt dat? Dan bent u erin geslaagd om uw verhaal naar voren te brengen. In ieder geval dat het duidelijk overgekomen is. Dank u wel.

De heer Van Erkelens: Ik dank u ook allemaal voor het luisteren en ik begrijp dus dat u kiest voor gif. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Erkens, u heeft het woord gehad. Klaar.

3. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan komen we nu bij punt 3 van de agenda. Het vaststellen van de agenda. Ik heb de agenda voorliggen. Mijnheer Hoekstra, u heeft daarover een vraag, zie ik.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Ja. Bij agendapunt 10 is op mijn verzoek de quickscan KRW toegevoegd, waarvoor dank. Ik wil toch vragen om het onderwerp apart te agenderen in een van de commissies.

De voorzitter: Dat is een helder verzoek. Zijn er meer fracties die dat steunen? Ik kijk even rond. Volgens mij zie ik daar handen voor. Ja. Dus volgens mij is dat verzoek binnengekomen en gaan wij dat organiseren. Het wordt opgepakt en het staat dan als een toezegging op de lijst. Dan kijk ik verder nog even rond. Kunnen we de agenda zoals die voorligt vaststellen? Dat blijkt het geval te zijn. Dan geef ik daar een klap op en dan zijn we met punt 3 klaar.

Vertegenwoordigende rol

4. Ingekomen stukken

De voorzitter: Dan komen we nu bij punt 4, de ingekomen stukken. Maar daar hebben we eigenlijk al deels over gehad, natuurlijk. Maar ingekomen stukken. Kunt u instemmen met de voorgestelde wijze van afdoening? Ik zie dat de heer Zoon zijn hand opsteekt.

De heer Zoon (PvdD): Ja, dank u wel, voorzitter. Het vorige CHI, de vorige maand, hadden we vragen gesteld over de tennisbanen in Wormer. We zouden wachten op een brief van D&H. We hebben een mooie brief gezien. Die staat ook op de lijst van ingekomen stukken. Maar deze riep bij ons nog wel en technische vraag op en we wachten nog even op de beantwoording van die technische vraag. Dus wellicht dat we hier nog later op terugkomen. Met uw goedvinden.

De voorzitter: Dank u wel voor uw vooraankondiging, maar dat kan volgens mij zonder problemen. Dan kijk ik even verder. De heer Hoekstra nog voor de ingekomen stukken.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Ja. Er staat ook het onderzoeksrapport 'Dinoterb' op. Het lijkt mij logisch dat dat ook geagendeerd wordt voor een van de commissies.

De voorzitter: Wilt u dat gezamenlijk agenderen of wilt u dat afzonderlijk agenderen? Ik kan me voorstellen dat er enigszins een correlatie is.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Welke dingen gezamenlijk?

De voorzitter: De quickscan.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Neen, neen, dat hoeft voor mij niet gezamenlijk. Dinoterb kan wat mij betreft op de eerstvolgende.

De voorzitter: Okay, prima. Dat betekent dat wij -ik kijk even rond- volgens mij heeft dat ook instemming. Dan gaan we ervoor zorgen dat deze twee onderwerpen worden geagendeerd voor de commissie. Dan kijk ik nogmaals rond. Kan ik ... Mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, voorzitter. Er is een brief binnengekomen van een van de bewoners van de Woonark in Purmerend. Daarover zijn wij al eerder benaderd dat zij toch voelen dat dat niet helemaal rechtvaardig behandeld wordt in hun visie. En ik zou heel graag op de hoogte willen blijven van wat D&H hierover bediscussieerd.

De voorzitter: Dank u wel. Wij zullen het besluit van D&H met u delen. Op die brief. Dan kijk ik rond en volgens mij kan ik daarmee de lijst van ingekomen stukken met deze drie opmerkingen vaststellen. Ik kijk rond. Dan geef ik daar een klap op.

5. Mondelinge vragen

De voorzitter: Dan komen wij bij punt 5. De mondelinge vragen. Ik heb mondelinge vragen doorgerekend van de fractie Water & Natuur over dinoterb en ik wil graag de heer De Boer het woord daarvoor geven. Aan u het woord.

De heer De Boer (Water & Natuur): Ja, dank u wel, voorzitter. Vanuit ons ook dank aan de sprekers voor hun bijdrage vanavond. Ja, de fractie Water & Natuur heeft recent kennisgenomen van het artikel 'Dinoterb blijft een mysterie. Bron of oorzaak van kankerverwekkende onkruidverdelging in oppervlaktewater ook na zinvol onderzoek niet gevonden'. En uiteraard het bronnenonderzoek van Deltares. Naar aanleiding van beide documenten heeft onze fractie de volgende vragen aan de portefeuillehouder:

1. Er worden aanbevelingen gedaan voor nader onderzoek. Maar hoe gaat dat eruit zien en welke doelgroepen worden daarin betrokken?
2. Waaruit kunnen wij opmaken dat er geen illegaal gebruik in ons werkgebied plaatsvindt?
Dan, voorzitter, zegt de heer Beemsterboer, dat werd net ook al even aangehaald, in het krantenartikel het volgende: 'We weten nu in ieder geval waar de dinoterb niet vandaan komt. Die scenario's kunnen we afstrepen. Recent gebruik door agrariërs, industrie en consumenten -illegaal- want het middel is al meer dan 25 jaar verboden, is uitgesloten'. Aldus de BBB'er.
Het is met name voor de landbouw fijn dat zij niet langer in het verdachtenbankje zitten. Het wijzende vingertje naar de agrarische sector kan wat betreft deze stof worden ingetrokken.
Dat is opmerkelijk want het Deltares-rapport zegt eigenlijk, dat het illegale handel en illegaal gebruik helemaal niet heeft onderzocht. Dus, voorzitter, vraag
3. Vindt u het niet een beetje vroeg om meteen sectoren te vrijwaren van het gebruik van dinoterb?
4. Hoe kunt u nu eigenlijk al die conclusies trekken als u zelf zegt gehoor te gaan geven aan de aanbevelingen van Deltares?
5. Bent u bereid om in het vervolgonderzoek illegaal gebruik óók mee te nemen om in ieder geval een basis te hebben om de landbouw dan echt vrij te waren?
6. Is het standpunt van de heer Beemsterboer ook het standpunt van het volledige College van Dijkgraaf en Hoogheemraden?

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Beemsterboer voor de beantwoording.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Er worden aanbevelingen gedaan voor nader onderzoek en hoe gaat dat eruit zien? Daar heeft u een memo over gekregen en daarin hebben we aangegeven op welke thema's we dat onderzoek willen gaan houden. Dat is precies zoals het gaat. Het tweede. Waar kunnen wij uit opmaken dat er geen illegaal gebruik in ons werkgebied plaatsvindt? In het Deltares-rapport staat de conclusie, dat recent illegaal gebruik van dinoterb als gewasbeschermingsmiddel, geen aannemelijke oorzaak is voor hetgeen wat er gevonden is. En ik citeer uit het onderzoek. Dat is het resultaat van een optelsom van literatuuronderzoek, contact met de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, interviews met gebruikers in de regio en van data-analyse.

Dan heeft u het over dat de opmerking van mij, dat de vondst van dinoterb in ieder geval niet uit de agrarische sector vandaan zou komen. Deltares heeft het in haar rapport over geen aannemelijk oorzaak. Er is geen verband gevonden tussen hetgeen er gevonden is. Die incidentele zaken die gevonden zijn, en op de een-of-andere manier van het gebruik. Dat is voor mij de reden geweest om tegen de journalist te zeggen, dat het niet aannemelijk is dat het uit de agrarische sector vandaan komt. En dan heb ik het over de periode dat het gevonden is, want we spreken over vondsten van rond 2020 en dat is ongeveer 22 jaar nadat het middel al verboden is.

Hoe kunt u nu al de conclusie trekken dat u zelf zegt dat er gehoor gegeven gaat worden aan de aanbevelingen van Deltares? Daar heb ik u zoeven antwoord op gegeven en daarboven op: het is niet alleen Deltares die ernaar gekeken heeft. We hebben gevraagd aan een drietal andere bureaus om deze gegevens van Deltares nog een keertje goed door te akkeren om te kijken of die in hun ogen kloppen. En zij hebben geen zaken gevonden die voor hun reden waren om aan de bel te gaan trekken.

Uw vijfde vraag, bent u bereid om in het vervolgonderzoek illegaal gebruik mee te nemen, om in ieder geval de landbouw echt te vrijwaren: ik heb u net aangegeven dat er geen concrete aanwijzing is dat er sprake is van illegaal gebruik. En als wij al stoffen vinden -dat heb ik u de vorige keer ook aangegeven- als wij stoffen vinden die niet in dat water thuishoren, in een grote mate, denk bijvoorbeeld aan het verhaal dat ook het waterschap Delfland is het nu tegengekomen, dan proberen we de bron op te zoeken en dan zullen we daar ook daadwerkelijk behoorlijk tegen optreden. Is het standpunt van de heer Beemsterboer die van het volledige college? Ja. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Boer.

De heer De Boer (Water & Natuur): Ja, voorzitter. Het verbaast me dan toch wel een beetje, als ik dat antwoord zo hoor. Want letterlijk staat in de conclusie van het onderzoek, dat het illegale gebruik in de landbouw, niet is meegenomen in het onderzoek. Het is niet onderzocht. Sterker nog: het was in het onderzoek ook geen reëel scenario. En dat is heel vreemd, aangezien de NVWA zegt, dat het nalevingspercentage van gewasbeschermingsmiddelen ongelofelijk laag is. Met name in de bloembollensector.

En daarnaast, voorzitter, dus ik vraag me nogmaals af: welke aanwijzingen heeft u dan nodig om illegaal gebruik kan wél mee te nemen in dit onderzoek. Want in ons opzicht, is het illegaal gebruik, dat u geen aanwijzingen heeft van illegaal gebruik, dat is ook normaal. Want daarom heet het: 'illegaal gebruik'.

We zien het niet, het is onder de radar. Dus als het goed is, weet hier niemand -of iemand moet het zelf doen, maar daar ga ik niet vanuit- maar dat illegaal gebruik, hebben we allemaal geen aanwijzingen voor. Dus ik wil het echt nog één keer aan de portefeuillehouder vragen:

Waar maakt u dan uit op dat er geen aanwijzingen zijn? Welke aanwijzingen heeft u nodig om het wél te gaan onderzoeken? En waarom durft u niet dit mee te nemen in het vervolgonderzoek om echt tegen de landbouw te zeggen: kijk wij hebben het onderzocht en wat jullie doen, dat klopt. Jullie zijn inderdaad niet meer in dat verdachtenbankje te vinden.

De voorzitter: Mijnheer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): U begint over de bloembollensector en dat doet me pijn. Waarom: uit onderzoek -en dat heeft u ook gehad- Universiteit Utrecht van in de tijd dat het nog gebruikt mocht worden, was de herkomst, was de hoeveelheid gebruik binnen de bloembollensector nog geen 2% van de hoeveelheid stoffen die op dat moment gebruikt werden.

En u framet wederom de bloembollensector. Dat vind ik jammer.

Als u het heeft van: wat is de reden dat u dit niet meeneemt: wij hebben als college gezegd: we nemen de aanbevelingen van Deltares over en die gaan we onderzoeken. Punt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Beemsterboer. Daarmee denk ik dat wij ...

De heer De Boer (Water & Natuur): Voorzitter. Neen, voorzitter. Dat kunnen we niet want er wordt mij nu opgelegd dat ik een frame leg op de bloembollensector terwijl ik gewoon cijfers van de NVWA aan u voorleg. En wat u zegt, is ja: die cijfers, het zal me allemaal wat: ik heb mijn eigen 2%. Ik neem het niet mee in dit onderzoek. Ik zou het u echt willen adviseren: als u uw woorden kracht bij wil zetten die u in de krant heeft gebruikt, en voorzitter, wij zien dat als hele grote woorden. Die u heeft gebruikt. Dan neemt u het illegaal gebruik mee in het vervolgonderzoek. Want andere heeft u de landbouw, de hele agrarische sector, blij gemaakt met een wassen neus.

De voorzitter: Heeft de heer Beemsterboer behoefte om te reageren? Dan is daarmee het punt beëindigd. Dank u wel voor de vraag. Dan kom ik bij de vraag van de Partij voor de Dieren over vissterfte en dan kijk ik de heer Zoon aan voor het stellen van deze vragen. U heeft het woord, mijnheer Zoon.

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Eind september stond er een nieuwsbericht in Groot Waterland dat er -door het onderwatermaaien van waterplanten- heel veel vissterfte was veroorzaakt. Een slagveld, werd het wel genoemd. Het blijkt een terugkerend thema te zijn, dat werkzaamheden niet goed uitgevoerd lijken te zijn waardoor dieren, en vooral de zichtbare vissen, het slachtoffer zijn. Dat roept bij ons de volgende vragen op. Klopt het dat er niet gewerkt is volgens het ecologische werkprotocol? En was HHNK-opzichter betrokken bij dit werk en was dit werk ook van tevoren aangemeld door de uitvoerder? En natuurlijk nog het meest belangrijke is: welke aanpassingen gaat de portefeuillehouder doen om te voorkomen dat dit nogmaals gaat gebeuren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dank kijk ik mevrouw Hartog aan.

Mevrouw Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land): Dank u wel. Ja. Dan begin ik eventjes bij het begin, in ieder geval. Dit is wel een beetje een opmerkelijk geval. Er is inderdaad wel vissterfte geweest. Dat is soms ook wel een beetje onvermijdelijk. Dat weet u net als ik. Dat is heel vervelend maar het gaat niet altijd goed. Dit is wel een wat bijzonder geval, want in dit geval is er vissterfte geweest, alleen de meldingen zijn niet bij ons binnengekomen. Wij hebben dus geen vissterfte kunnen constateren. Tegen die tijd was er kermis en de enige klachten die wij hebben gehad is dat het maaisel op de kant lag en dat vonden mensen stinken. Maar we hebben geen meldingen gehad van vissterfte. Dus dan blijft het altijd lastig om ook te kijken van wat is daar dan gebeurd.

Wat ik u wel kan uitleggen is dat -u stelt eigenlijk van wordt er niet gewerkt volgens een gedragsprotocol. Ja, dat wordt het wél. Er voordat er gemaaid wordt, wordt de dag ervoor en de dagen ervoor, wordt de watertemperatuur opgemeten om te kijken of die niet te hoog is. Want als we dan gaan maaien dan weten we zeker dat we vissterfte hebben dus daar wordt op gelet.

We hebben dit haar echter ook een aantal andere gevallen gehad en dat was dat we ergens aan het maaien zijn gegaan, waar al heel veel dode vissen bleken te liggen. Die komen dan natuurlijk ook nog eens verder aan de oppervlakte en wat we dus zien, is een enorme toename in sommige sloten aan waterplanten. En dat heeft echt met de temperatuur te maken en met de enorme regenval en zuurstof in het water waar we mee te maken hebben gehad.

Uiteindelijk hebben we inderdaad her-en-der wel wat vissterfte gehad, alleen dit specifieke geval kan ik u niet zeggen. Wat we wel zien, is dat we hebben natuurlijk een korte periode waarin we eigenlijk die 7.000 km waterlopen moeten maaien. Dat betekent, dat we eigenlijk vóór die schouwdatum klaar moeten zijn. Dat verwachten we van onze ingelanden. Dat moeten wij ook. Wij zien nu wel, dat de temperatuur van het water -dat was vorig jaar ook het geval- langer hoog blijft.

En we hebben dus daarom nu ook een pilot in Purmerend om een aantal sloten dus later te maaien. Dus het primaire en secundaire maaien we, maar het tertiaire waarvan we zeggen: okay, daar kunnen we wat ruimte in het systeem zoeken. Omdat je dan namelijk minder snel al die hoeveelheid sloten hoeft te gaan maaien. Dus we zijn daar absoluut naar aan het kijken: hoe kunnen we hiermee omgaan en wellicht kunnen we later ook een keertje gewoon in het gehele algemeen bestuur terugkomen met deze vraag. Want dat is natuurlijk wel een casus waard. Want uiteindelijk is de schouwdatum ook voor ons een harde deadline. Dus dat betekent wel wat, als we daar natuurlijk in gaan schuiven.

Dan zegt u: wat gaan we doen verder om die risico's te verkleinen? Nou: dat noem ik u net op. En een van de andere dingen waar we al een aantal jaar mee bezig zijn, is de maaibootmachinisten opleiden hoe ze zo visvriendelijk mogelijk kunnen maaien.

Ik moet u wel zeggen: 7.000 km waterlopen maaien: het lukt niet altijd om het zonder vissterfte te doen. Er zijn ook plekken waar enorm veel vis zit en dan loop je wel eens gewoon risico op schade. En dat vind ik heel vervelend, maar het is wel ook wat het is.

De voorzitter: Mijnheer Zoon.

De heer Zoon (PvdD): Ja, ik denk dat het heel goed is om inderdaad een keer te gaan evalueren in de commissie hoe we dit kunnen gaan verbeteren en voorkomen. Maar ik krijg toch een beetje de indruk dat de portefeuillehouder het een beetje bagatelliseert. In het krantenartikeltje staat duidelijk dat er acht zakken met dode vis uit het water zijn gehaald. Dat gebeurt niet zomaar. Daar moet een reden voor zijn. En de reden die aangegeven wordt, zijn de werkzaamheden van HHNK. En ik snap dat we dingen moeten gaan doen. Ik snap dat er incidenteel vissterfte bij kan plaatsvinden. Maar acht zakken met dode vis? Dat baart me echt zorgen en ik denk dat we dat echt moeten zien te voorkomen met z'n allen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat laatste even als een oproep. Maar ik wil toch even het woord geven aan mevrouw Hartog voor een reactie.

Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land): Ja, want ik bagatelliseer het absoluut niet. Alleen die acht zakken met vis: die hebben wij niet kunnen constateren. Wij hebben ook geen watermonsters kunnen nemen. Dus we weten gewoon niet, waar dat dan vandaan komt. En er kan natuurlijk wel gemaaid zijn en dan kun je zeggen: één en één is twee. Maar het kan ook zijn, net als in een ander gebied wat we hebben gehad waar al dode vis lag, en het toen dus ook zichtbaar werd. En het is absoluut niet zo, dat wij een melding van vissterfte niet serieus nemen. Want als er een melding komt van vissterfte dan spoeden wij ons erheen en we hebben ook echt wel een keer gehad met een aannemer die uit de bocht gevlogen is en daar is ook een heel stevig gesprek mee gevoerd, dat het ook niet meer kan gebeuren. Dus we nemen het absoluut serieus. Maar het is ook niet altijd helemaal te voorkomen.

Vervolgens vraagt u om het in de commissie te evalueren. Ik zou dat nog niet willen, want we zijn dus momenteel bezig met te kijken waar kunnen we wat. We zijn nu met een pilot bezig. En als die pilot goed uitpakt, dan zal het voor sommige gebieden -waar het watersysteem in de knel zit en waar we dus elke keer weten van als we daar gaan maaien, lopen we het risico op vissterfte- wellicht dat we daar dan gaan kijken wat voor maatwerk we daar kunnen toepassen. Maar het is niet zo dat we generiek over het hele gebied meteen alles willen uitrollen, want zo simpel is het ook weer niet. We hebben natuurlijk ook gewoon onze watertaken. Dus het is echt even maatwerk en ik hoop dat u mij echt even de kans geeft en de organisatie om dit gewoon even goed uit te zoeken. We zijn er echt mee bezig.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hartog. Ik kijk even rond. Volgens mij zijn we daarmee aan het einde van het punt. Dan hebben we ook het einde van punt 5.

Kaderstellende rol

Bespreekstukken

6. Onderzoek van de geloofsbrieven van een nieuw Algemeen Bestuurslid

De voorzitter: Dan komen we bij punt 6. De kaderstellende rol. En dan hebben wij de toelating van een nieuw lid van ons algemeen bestuur. En daarvoor dient eerst onderzoek naar de geloofsbrieven plaats te vinden. En dat is gedaan door de heer Van Schoorl samen met een aantal collega's. En die wil ik graag het woord geven als voorzitter van de commissie van de geloofsbrieven. En ik zie dat hij daar helemaal klaar voor is. Mijnheer Van Schoorl: ik geef u het woord voor deze belangrijke taak.

De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, voorzitter. Ja, zeker. Het is een belangrijke taak. Hedenavond zijn wij bijeengekomen. De tijdelijke commissie onderzoek geloofsbrieven is bijeengekomen in verband met de toelating van een lid tot het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voor de fractie Water & Natuur. De commissie bestaat uit de heer Aerts, fractie 50PLUS, mevrouw Van der Zijde, fractie Partij voor de Dieren en mijzelf, Ronald van Schoorl, fractie Boeren Burgers Waterbelang als voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven onderzocht van de heer D.P. Imfeld. Tevens is onderzocht of de benoemde, de heer Imfeld, voldoet aan de vereisten van het lidmaatschap van het algemeen bestuur. De heer Imfeld is ingezetene, heeft de leeftijd van achttien jaar bereikt en is niet krachtens de Kieswet van het kiesrecht uitgesloten. Daarna is onderzocht of de benoemde geen betrekkingen vervult die onverenigbaar zijn met het lidmaatschap. Wij hebben geconstateerd dat hiervan geen sprake is. Wij stellen uw college daarom voor, de heer Imfeld toe te laten tot het algemeen bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als vertegenwoordiger van de fractie Water & Natuur. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat betekent dus dat de heer Imfeld voldoet aan de gestelde voorwaarden en toegelaten kan worden.

7. Installatie van nieuw Algemeen Bestuurslid de heer D.P. Imfeld

Voorliggend besluit:

het volgende lid toe te laten tot het algemeen bestuur: de heer D.P. Imfeld, vertegenwoordiger van Water & Natuur

De voorzitter: Dan wil ik gewoon overgaan naar de installatie daarvan. En dan roep ik de heer Imfeld naar voren. En dan ga ik eventjes... U heeft een primeur. Ik heb gevraagd om een mooi kathedertje in plaats van we het daar ergens achteraf doen. Dus u staat in het centrum van de belangstelling. Ik zie dat u mooi bij dat puntje staat. De instructies zijn dat de camera er mooi op wordt afgestemd. Nou zie ik alleen dat dat nog niet helemaal goed gaat. Dat zijn dan de kleine problemen, maar we werken eraan, zoals u ziet.

U heeft aangegeven de belofte te doen. Dus die ga ik u voorlezen en dan spreekt u dadelijk uit: Dat verklaar en beloof ik. En daarmee is het dan achter de rug, krijgt u een hand van de voorzitter en bloemen doen we aan die kant.

Dan ga ik beginnen met de tekst van de belofte.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van het algemeen bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het algemeen bestuur naar eer en geweten zal vervullen'.

Uw antwoord is daarop:

De heer Imfeld (Water & Natuur): Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dank u wel. En dan ga ik u feliciteren met een hand.

(Applaus)

De voorzitter: Ik schors de vergadering vijf minuten zodat er gefeliciteerd kan worden.

8. Intentiebesluit extra financiële middelen HWBP 2030-2036 (24.0873543)

Voorliggend besluit:

In te stemmen met het intentiebesluit van de Unie van Waterschappen om alle waterschappen extra financiële middelen voor het landelijke HWBP in de periode 2030-2036 beschikbaar te laten stellen.

De voorzitter: Ik zou de vergadering weer willen voortzetten. Als mevrouw Koning plaats heeft genomen, dan denk ik dat wij de vergadering openen. Heel goed. Wij zijn weer compleet. We gaan weer verder. U heeft plaatsgenomen. Welkom, mijnheer Imfeld.

En dan gaan wij nu naar punt 8. Intentiebesluit extra financiële middelen HWBP 2030-2036. Een bespreekstuk. Ik begreep dat de portefeuillehouder nog een hele korte inleiding wil geven. Daar geef ik dan nu de gelegenheid voor.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Dank u wel, voorzitter. We hebben dit onderwerp natuurlijk al uitgebreid besproken in de gezamenlijke commissie. Dank daarvoor. Het toont hoe betrokken u allen bent. Mij bereiken op het ogenblik dagelijks berichten dat het in andere waterschappen in ieder geval aangenomen is.

Schriftelijk is nog een nadere toelichting op een paar zaken in iBabs gepubliceerd. Deze vindt u terug op het tabblad 'toezeggingen'. Ik wil echter twee punten nog benoemen.

Wij informeren u via de reguliere HWBP-rapportage over de eigen projecten. Daarnaast over de voortgang van dit onderwerp én de overige ontwikkelingen in het landelijk HBWP.

De Partij voor de Dieren gaf tijdens de bespreking in de commissie aan, nader in te willen gaan op de graverij-maatregelen. Vanuit de programmadirectie HWBP is hierover het volgende gemeld: het nemen van fysieke maatregelen ter voorkoming van de graverij, wordt steeds frequenter opgenomen in het ontwerpen en versterken van de dijken. Binnen de alliantie HWBP wordt momenteel onderzocht, in hoeverre beheersing van het risico van de dierlijke graverij van bevers, dessen een beheer-en onderhoudsmaatregel is of een subsidiabel onderdeel zou kunnen zijn van de dijkversterking. Op dit moment moeten de kosten voor het nemen van anti-graverijregelingen door de waterbeheerder zelf gefinancierd worden. Op dit moment. Tot zover mijn inleiding, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb ook een motie ergens in de aankondiging zien komen van het CDA dus ik dacht als ik nou de heer Frowijn dat als eerste termijn geef. Dan kan de motie worden ingediend en kan iedereen deze betrekken bij zijn eerste termijn. Dus mijnheer Frowijn ik kom bij u aan en ik zie dat u er al klaar voor bent. Dus gaat uw gang.

De heer Frowijn (CDA): Dat is heel vriendelijk van u, voorzitter. Dank u wel.

Laat ik beginnen met te zeggen dat het CDA van harte zal instemmen met dit voorstel. Het HWBP is een fonds dat is ingericht door de rijksoverheid samen met de waterschappen en toont de solidariteit van de waterschappen en de waterbeheerders met elkaar om de belangrijke taak te vervullen van het veilig maken van onze dijken. Want het veilig maken van onze dijken is een hele belangrijke taak. Misschien wel de allerbelangrijkste taak van ons als waterschappen en voor die belangrijke taak kan er niet te weinig geld zijn. Het CDA hoopt alleen wel, dat als straks extra geld nodig is vanuit ook dit waterschap om dat HWBP-fonds te vullen, dat het dagelijks bestuur niet meteen grijpt naar weer een belastingverhoging.

En dan kom ik nu bij de motie die het CDA wil gaan indienen. En die motie gaat over een best wel ingewikkeld onderwerp. Namelijk het principe van sober en doelmatig wat binnen het HWBP al jaren wordt gehanteerd.

En dan ga ik even ruim twintig jaar geleden terug. Toen het HWBP tot stand is gekomen en in de dialoog tussen de waterschappen en het Rijk dit principe is afgesproken om de HWBP-middelen te subsidiëren richting de waterschappen op basis van de principes sober en doelmatig.

Dat houdt dus in, dat als een waterschap dat aan de gang gaat met die dijkversterking en een projectplan voorstelt, dat dat de meest sobere variant moet worden. Want alle extra's worden niet gesubsidieerd door de rijksoverheid.

Nou is het natuurlijk wel mogelijk om koppelkansen te benutten, maar daarvoor zijn voor de financiële afwikkeling dan andere partijen aan zet. En als die andere partijen dat geld niet hebben, dan komen die koppelkansen niet tot stand.

Nou, ik zei al, dat principe van sober en doelmatig is ruim twintig jaar geleden wettelijk verankerd in het HWBP-programma en we zijn nu twintig jaar verder en de tijd is toch wel veranderd.

En in de praktijk is ook gebleken dat dat begrip in de praktijk een belemmerende werking heeft. De scope is door dat principe van sober en doelmatig te sterk gericht op de dijkversterking sec. Terwijl de dijkversterking inmiddels veel meer moet worden gezien als meervoudige opgave, waarbij de dijkversterking wordt verbonden met natuur, klimaat, leefbaarheid, welzijn en soms zelfs, recreatie. Zoals we hebben gezien bij de dijkversterking in Hoorn. Want binnen ons verzorgingsgebied zien we al -in Hoorn en ook in de plannen voor het Dijkkwartier in Den Helder- dat we eigenlijk verder willen gaan dan die dijkversterking sec.

Er liggen dus duidelijk kansen voor de toekomst die we mogelijk gaan mislopen als worst vastgehouden aan het principe van sober en doelmatig. Nu weet ik wel: het is een wettelijk verankerd principe, maar nu is wel de tijd om dat principe ter discussie te gaan stellen.

Ook binnen de Unie wordt nagedacht over een transitie van het principe sober en doelmatig naar een criterium dat beter recht doet aan de totale maatschappelijke opgave. Dus waarom zouden wij als CHI vanavond niet dat uitgangspunt ter discussie stellen en ook richting de Unie aangeven dat wij als CHI wel kunnen instemmen met de verhoging van de middelen, maar wél dat we op rijksniveau een discussie gaan voeren over het principe van sober en doelmatig.

Daarom wil het CDA graag deze motie indienen om die discussie openlijk te gaan opstarten binnen Den Haag, binnen de Unie. Samen met andere waterschappen omdat het huidige principe van twintig jaar geleden niet meer passend is bij deze tijd.

Ik heb net uitleg gegeven over de achtergrond van de motie dus: 'Het CDA verzoekt het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden richting de Unie van Waterschappen het signaal te geven, dat als aanvullende voorwaarde moet worden opgenomen dat het principe van sober en doelmatig wordt vervangen door een vernieuwd principe waardoor in de toekomst optimaal rekening wordt gehouden met zo hoog mogelijke totale maatschappelijke baten en zo laag mogelijke totale maatschappelijke lasten' en gaat over tot de orde van de dag.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Frowijn. Daarmee is ook de ronde voor andere mensen met een eerste termijn geopend. Ik kijk even rond. Wie wil het eerste het woord voeren? Ik zie de heer Cramer. Aan u het woord.

De heer Cramer (VVD): Dank u wel, voorzitter. De VVD is voorstander van het voorstel zoals hier ingediend. Zoals aangegeven door de hoogheerraad, is het een zaak van solidariteit tussen de waterschappen, de rijksoverheid om het Hoogwaterbeschermingsprogramma -en dan geef ik ook meteen antwoord op uw vraag, mijnheer Frowijn, sober en doelmatig in te richten. En waarom zijn wij als VVD geen voorstander van de ingediende motie van het CDA? Het antwoord daarop is eenvoudig: als we de discussie zouden opentrekken over maatschappelijke baten of maatschappelijke lasten, dan maken we wat op zich al een kwetsbare solidariteitsdiscussie is, alleen maar ingewikkelder. Ik hoef maar even te verwijzen naar een netto betalend waterschap, in dit geval De Dommel. Die in de prediscussie allerlei discussies heeft opgebracht over de vraag: moet dat nou eigenlijk wel, zijn die netto-ontvangers nou niet aan het profiteren van onze solidariteit? Met andere woorden: als we andere elementen bij de vergelijking betrekking dan sober en doelmatig ontstaat daarmee een platform voor een eindeloze discussie. Die per saldo de gewenste solidariteit ondergraaft in plaats van verbetert. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cramer. Ik kijk naar andere partijen. Ik zie de andere Kramer, dat is een mooie brug. Aan u het woord, maar dan een Kramer van de BBB.

De heer Kramer (BBB): Ja, wij vinden het een mooi voorstel wat er ligt, namens de BBB. Ja, eigenlijk heeft de heer Cramer van de VVD het eigenlijk al gemeld. Wij zijn voornemens dat standpunt ook op die manier over te nemen. Solidariteit is inderdaad -ook in deze context- af en toe complex en ik denk inderdaad dat het, zoals het er nu staat, dat het aansluit op hetgeen het zou moeten zijn. Dus wij steunen de motie van het CDA niet maar wij steunen wel het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk anderen aan. Ik zie de heer Heijne.

De heer Heijne (Water & Natuur): Voorzitter, dank. Wij hebben in de commissie ook al aangegeven in te gaan stemmen met het voorliggende stuk. Dus alles wat ik hierna zeg, kunt u achter die komma lezen. De twee punten van zorg die wij uitspraken in de commissie, die spreek ik dan nog maar een keer uit, maar dan heel kort dit keer. Zodat we niet al te veel in herhaling vallen. De punten van zorg -wat ons betreft- zijn de samenwerking tussen ons waterschap en de andere waterschappen en dan bedoel ik met nadruk, de onderlinge solidariteit, waar ook al even naar verwezen werd. En ten tweede: de discussie tussen het Rijk en ons waterschap betreuren wij. Dat zou natuurlijk bij voorkeur een hele goede samenwerking moeten zijn en wij vinden dat het Rijk niet kan en mag weggijken voor zijn verantwoordelijkheden. Dan voor wat betreft de motie van het CDA. Wij hebben een wat ander geluid dan mijn collega van de VVD. Wij denken dat zo'n motie misschien solidariteit juist kan versterken. Hoe breder het gesprek, hoe beter. Een motie van nota bene een conservatieve partij als het CDA die oproept eens wat meer weg te blijven bij gehamer op termen als soberheid en doelmatigheid, juichen wij natuurlijk alleen maar toe. Wij zullen daarom aangenaam verrast vóór deze motie stemmen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Rooijen mag de knop indrukken om het woord te voeren voor het Waterplatform Groen, Water & Land.

Mevrouw Van Rooijen (Waterplatform Groen, Water & Land): Wij stemmen in met het voorstel en wij steunen de motie van het CDA niet.

De voorzitter: Dank u wel. Dan komen wij bij de heer Lap en daarna bij mevrouw Van der Zijde.

De heer Lap (fractie Lap): Dank u wel, voorzitter. Ik ben eigenlijk ook vóór het voorstel wat hier ligt. En ik steun de motie eigenlijk ook niet. Sober en doelmatig: ja, dat is gewoon duidelijk en is goed uit

te leggen. En ik zou zelfs voor willen stellen dat we dat binnen het waterschap wat meer gaan gebruiken, ook bij andere besluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Zijde.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de portefeuillehouder voor de toelichting over waar nog dingen te vinden zouden zijn.

Twee dingen. Aanleiding voor die verhoogde solidariteitsbijdrage was dat de Unie van Waterschappen zelf zegt, dat er effectiever en efficiënter gewerkt moet worden. Onze concrete vraag is aan de toezichthouder of hij erop aandringt en erop toe wil zien, dat binnen het HWBP de benodigde maatregelen worden getroffen om ook inderdaad effectiever en efficiënter te werken. Het is zonde als het geld -zeg maar- daarvoor wegloopt als dat niet zou hoeven. En daar willen we ook graag als algemeen bestuur periodiek geïnformeerd worden. En dat kan ook via de concernrapportages of als er iets bijzonders te melden is, apart.

Graafwerende maatregelen: dat was ons tweede punt in de commissievergadering. U heeft net aangegeven dat die subsidieerbaarheid nu zeg maar binnen de Unie van Waterschappen wordt besproken. Wij zouden graag zien dat u bepleit, dat dat ook inderdaad subsidiabel wordt. Omdat het echt zonde zou zijn, als dijken weer stuk gaan, die niet stuk hoeven te gaan en niet hoeven te worden gerepareerd als je aan de voorkant maatregelen kunt nemen.

En verder zijn wij vóór de motie van de heer Frowijn. Omdat wij ook denken dat het niet alleen maar gaat om die sterke en sobere dijk, maar ook om wat een dijk in het landschap betekent. Ik woon in West-Friesland, vlak bij Hoorn, vlak bij Hoorn niet, maar ik kom ook regelmatig in Hoorn. Wat HHNK daar gerealiseerd heeft en naast een goede dijk: het hele recreatiegebied dat daar ontstaat. Hoeveel gebruik daarvan gemaakt wordt. Recreanten, surfers, het is echt een enorme aanwinst voor de stad. Dus wij denken dat ook de Unie in zulke projecten zou moeten investeren en dus inderdaad die maatschappelijke kosten en baten mee zou moeten nemen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Zijde. Dan kom ik bij de heer Van der Laan van de PvdA.

De heer Van der Laan (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Ja tijdens de commissie had de fractie al aangegeven dat zij dit best wel als hamerstuk zouden kunnen afdoen, maar de motie van het CDA dwingt ons toch om nog iets te zeggen.

Ik heb niet veel toe te voegen aan hetgeen al door andere sprekers gezegd is. Over de motie sober en doelmatig: dat heeft niet belemmerd dat wij prachtige projecten tot stand gebracht hebben zoals de Hondsbossche Duinen, de Prins Hendrik Zanddijk, het strand dat al genoemd is bij Hoorn. Sober en doelmatig kan ook gewoon heel veel maatschappelijke baten opbrengen.

Ik zou daarom de motie niet willen steunen, omdat de motie stelt dat sober en doelmatig vervangen moet worden door een andere voorwaarde. Los daarvan: dit voorstel is door 21 waterschappen tot stand gebracht. Daar is een lange voorbereidingstijd aan vooraf gegaan. Als je daar nu nog aan gaat zitten sleutelen, dan levert dat waarschijnlijk veel problemen op en daar zitten wij niet echt op te wachten. Kortom: maatschappelijke baten en maatschappelijke lasten: het is heel sympathiek maar wij vinden het eigenlijk geen toevoeging of geen vervanging. Het kan best ook met sober en doelmatig dat je dit soort effecten bereikt.

Dan tot slot nog een persoonlijk woord. Bij de behandeling van dit voorstel in de gezamenlijke commissie op 2 oktober, heb ik een aantal opmerkingen gemaakt in de richting van mevrouw Van der Zijde. Die waren onterecht, onheus en eigenlijk buiten de orde. Nog eens goed art.3.15 lid 15 van het reglement van orde op mij laten inwerken, was het ook niet in de geest van die artikelen.

Dat past niet en dat hoort niet bij een onafhankelijk voorzitter. Dus op deze plaats aan mevrouw Van der Zijde mijn excuses daarvoor. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en waardering ook voor uw reflectie daarop. Mevrouw Van der Zijde.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Ik wil ook even de heer Van der Laan bedanken voor deze ruimhartige excuses. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil de portefeuillehouder bedanken voor de beantwoording, de zeer uitvoerige beantwoording zelfs met een heel mooi overzicht van de jaren vanaf 2024 tot 2036. Ik kan het dan niet nalaten om even uit te rekenen wat het dan bijvoorbeeld per 2030 dan totaal gaat kosten. Het is nu € 12 miljoen. In 2030 is het € 14 miljoen. Daar komen die € 8,9 miljoen bij, met inflatie, wordt het ongeveer € 10-11 miljoen. Bij elkaar is het dan € 25 miljoen. Waterveiligheid gaat veel geld kosten. Maar we moeten het wel doen.

En dus stem ik daar uiteraard mee in.

Wat betreft de motie. Ja, de solidariteit binnen de waterschappen die vind ik heel bijzonder. Vind ik een groot goed. En ja, om daar nog weer op een andere manier aanspraak op te doen, ja, dat lijkt mij op dit moment ook niet echt een goede keuze. Ik vind wel het indienen van de motie in zoverre van waarde, dat het wel even prikkelt tot nadenken daarover. Dus dat vind ik wel het mooie ervan. Maar ik zal niet meegaan in de motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rooker. Dan heb ik de BBW. Daarna kom ik bij 50PLUS.

De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang): Boeren Burgers Waterbelang, jawel, klopt, voorzitter. Dank u wel voor het woord. Er zijn heel veel treffende woorden geplaatst vanavond hier, maar dat gebeurde ook al in de commissievergadering. Alleen, onder de goede leiding van onze onafhankelijke voorzitter -laat ik dat dan even hier benoemen- hoopte ik, maar dat is mijn mening, hoopte ik dat wij zonder meer unaniem akkoord zouden gaan dat dit een hamerstuk zou zijn.

Met enige schaamte ben ik bijna de zaal uitgelopen. Gelukkig stond er een drankje klaar maar dat neemt niet weg dat wij vinden dat dit gewoon een van onze kerntaken is.

En we zijn goed geïnformeerd door D&H. Zeker door de portefeuillehouder, waarvoor dank. Het voorstel zullen wij ook zeker steunen. Ik heb toen in de commissie ook de vraag gesteld over participatie. En dan maak ik even een bruggetje naar wat het CDA voorstelt met de motie.

Ik heb de vraag toen gesteld: participatie, blijft dat nog? Want ik las inderdaad sterk, sober en doelmatig en een aantal opsommingen. Waar ik dat even miste. Maar ik heb toen een bevestigend antwoord gekregen van de portefeuillehouder dus dat stemt ons tevreden. En ook dank aan de heer Cramer van de VVD over solidariteit: dat is gewoon een must. Wij moeten als waterschappen schouder-aan-schouder staan en nogmaals vanavond unaniem akkoord gaan, wat ons betreft. Ik denk dat de enige partner waar wij moeite mee zullen krijgen is die van het Rijk. Want daar heb ik toevallig wel eens wat meer ervaringen mee. Maar die laat ik hier even buiten beschouwing.

De motie die zullen wij niet steunen. Want ik heb al gezegd: anders is misschien het hek van de dam. Om maar even bij de dijken te blijven, dus daar gaan we niet in mee. Maar wel met het voorstel. We juichen dat van harte toe en ja, helaas, het mag iets kosten. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Aerts van 50PLUS.

De heer Aerts (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Het meeste is inmiddels natuurlijk al gezegd.

Uiteraard gaan wij mee in het voorstel. Het gaat om droge voeten: een kerntaak. Dus wat mij betreft kunnen we weinig anders beslissen en ik denk dat het ook noodzakelijk is dat we het doen.

Wat betreft de motie. Ik heb verschillende geluiden gehoord. En als ik de motie goed begrijp, dan gaat het niet over het besluit nu, maar om het op gang brengen van een discussie voor de toekomst. En ik denk dat dat onvermijdelijk is.

Dijken zoals ze er nu liggen, hebben inderdaad meerdere functies. Zeg maar de biologische omgeving van de dijk heeft een grotere waarde tegenwoordig. Dus ik denk dat het onvermijdelijk is dat we ook richting Unie van Waterschappen deze discussie op gang gaan brengen.

Ja, de maatschappij vraagt er gewoon om. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Na 'schouder-aan-schouder' kom ik toch bij de heer Kwakman aan, nog even als laatste, zodat die toch nog even het woord kan voeren.

De heer Kwakman (Forum voor Democratie): Ja, dank, voorzitter. Wij steunen het voorstel zoals het hier voor ons ligt en ik sluit me eigenlijk ook aan bij de heer Aerts van 50PLUS met betrekking tot de toekomst, de motie van het CDA. Dat daar toch naar gekeken gaat worden, dat toch de discussie op gang gaat komen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kwakman. Volgens mij zijn wij dan rond. Dan kijk ik de portefeuillehouder aan om te reageren op de vragen die zijn gesteld en eventueel ook een visie te geven op de motie. Aan u het woord.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik reageren op mevrouw Van der Zijde. Dat was volgens mij de enige met echte vragen. Aandringen op efficiënter en doelmatiger: nou. Dat doe ik zeker maar dat doen ze allemaal. Want we willen zo doelmatig en efficiënt mogelijk werken, uiteraard. Want dat hangt natuurlijk ook nauw samen met de kerntaken. En de informatie gedurende de tijd, die zeg ik u toe. De graaf-werende maatregelen bepleiten om het subsidiabel te maken: ik ga het in ieder geval meenemen die kant op. En ik ga dat inbrengen.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Dank u wel voor de toezegging.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Dan kom ik bij de motie. Mijnheer Frowijn: de motie vind ik in eerste instantie sympathiek. Dat heb ik ook tegen u gezegd. Althans: zo kwam deze over. Natuurlijk. Maar in de ideale wereld zou je dat graag willen. We merken echter aan alle kanten, dat er een gure wind waait vanuit Den Haag en dat raakt ook de financiën van ons Hoogwaterbeschermingsprogramma. Zoals u weet zal in de nabije toekomst er een ander betalingsregiem plaatsvinden. Hierbij zullen de waterschappen die geen direct project of belang hebben, toch meebetalen. De suggestie in de motie, zal deze kritische nettobetalers afschrikken. Dat denken wij tenminste.

Ik denk of ik wil graag blijven bij de woordkeuze van de Unie: sober en doelmatig. En ik ontraad dan ook de motie. Daar komt bij, dat sober en doelmatig is vastgesteld door het Rijk. Het is in de subsidieregeling vastgelegd. Nettobetalers zijn dan in principe altijd duurder uit.

En dan kom ik bij nog iets. Inderdaad werd het stadsstrand al genoemd, de Prins Hendrik Zanddijk, de Hondsbossche Duinen. Daar zijn meekoppelkansen meegenomen en die worden gewoon door de meekoppelaar betaald. Dus dat is dan ook de keuze van degene die daarin meedoet.

En ik denk dat het ook voor de rest weinig toevoegt. Dus ik wil echt de motie ontraden. Hoewel deze in eerste instantie heel sympathiek overkwam, kleven er toch echt nadelen aan.

Tweede termijn

De voorzitter: Dank u wel. Dan kan ik me voorstellen dat er misschien behoefte is aan een tweede termijn. En ik kijk naar de heer Frowijn. Aan u het woord.

De heer Frowijn (CDA): Ja, voorzitter. Dank u wel en dank ook voor de steun voor de motie die ik van verschillende partijen heb gehoord. Er was ook nog een vraag aan mij gesteld door een van de collega's of deze motie oproept tot een discussie, tot een dialoog. En het antwoord op die vraag is: ja. Het is niet zo dat wij vanavond dat principe kunnen gaan veranderen.

De portefeuillehouder heeft het zojuist ook al aangegeven: het principe is wettelijk vastgelegd naar aanleiding van een dialoog tussen de waterschappen en het Rijk, zo'n twintig jaar geleden. Zo'n zelfde

dialogo stelt het CDA nu ook voor om dat principe dan nu ter discussie te stellen. Omdat gewoon de tijden zijn veranderd. En daarom handhaaft het CDA deze motie.

Nog wel een vraag aan de portefeuillehouder: is hij ervan op de hoogte dat het bestuur van de Unie van Waterschappen in een bestuursvergadering heeft aangegeven: graag blijven wij de komende periode met de alliantiepartners en het HWBP in gesprek over de bovenstaande aandachtspunten. Daarnaast denken wij graag mee over hoe de transitie van sober en doelmatig naar bijvoorbeeld slim en doelmatig kan worden vormgegeven.

Is de portefeuillehouder er ook van op de hoogte, dat de deskundigen -waarnaar ik heb verwezen in de motie, onderzoek hebben gedaan en ook ons waterschap hebben bevraagd over de wenselijkheid om een transitie te maken naar een ander principe- te horen hebben gekregen dat het hoogheemraadschap in principe positief staat tegenover die transitie naar meer kwaliteit, in plaats van sober en doelmatig. Graag daarop nog een antwoord.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Frowijn. Maar voordat we naar de beantwoording gaan luisteren, kijk ik of er eerst andere mensen zijn uit het algemeen bestuur. De heer Heijne voor de tweede termijn.

De heer Heijne (Water & Natuur): Dank. Ja ik wilde proberen de heer Frowijn te helpen vanavond. Daarom ga ik dat echt maar keihard proberen en dat zou dan zijn via een vraag aan de heer Van der Laan vooral. Van de Partij voor de Arbeid. Want die hoorde ik in zijn reactie op de motie van de heer Frowijn zeggen, dat het nu niet handig is om in deze afspraken te gaan zitten wroeten. Of iets van soortgelijke strekking.

Nou zie ik een motie. Niet een amendement. Dat betekent volgens mij dat het helemaal niet de intentie van de heer Frowijn is om het voorstel dat vanavond voorligt aan te passen. Maar zoals hij net al aangaf alleen een signaal af te geven richting de toekomst.

Waarom bent u daar dan zo tegen?

De voorzitter: De PvdA mag gelijk het gebruik maken van de tweede termijn.

De heer Van der Laan (PvdA): U heeft gelijk: het is een motie en geen amendement, dus het besluit dat door 21 waterschappen inmiddels genomen is, blijft gewoon staan. In dat besluit staat een hele reeks voorwaarden waar de portefeuillehouder ook naar heeft verwezen. Waaraan gewerkt wordt. Er wordt inderdaad gewerkt aan transitie van het HWBP naar meer doelmatig, meer efficiënt.

Wat voegt deze motie dan vervolgens toe? Het is alleen maar een signaal. En signalen krijgen we de hele dag. De hele week. Op alle niveaus en ook richting de regering. En met signalen wordt in de regel weinig gedaan. Het is dus eigenlijk een inhoudsloze motie die alleen maar een uitspraak hier van ons vergt en het heeft verder geen enkele consequentie. Dus daarom hebben wij toch enige terughoudendheid om deze motie te gaan ondersteunen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan kijk ik naar anderen of daar nog ... ik merk dat dat niet zo is. Dan kom ik bij de heer Langeveld voor beantwoording van vragen dan wel reacties.

Portefeuillehouder Langeveld (VVD): Alleen aan de heer Frowijn dan. Ja, het bestuur van de Unie. Bent u op hoogte van slim en doelmatig. Nou: daar was ik niet van op de hoogte, laat ik dat vooropstellen.

De transitie naar kwaliteit, sober en doelmatig zegt niet, dat je aan kwaliteit inboet. U bent bang dat als het sober is en doelmatig, dat het van mindere kwaliteit is maar dat spreek ik in ieder geval tegen. Dus ja, dat is daarop mijn antwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij komen wij dan aan het einde van de beraadslagingen. Dat betekent dat ik een motie heb liggen én het besluit. De volgorde is, dat we altijd eerst het besluit nemen en daarna de motie, dus ik ga dat op die manier doen. Ik wil dus nu ook de beraadslagingen

sluiten. Dat betekent dat wij heel binair overgaan naar alleen maar stemmen. En dat doen we dat uiteraard via het kastje. Dat wordt zo meteen geopend. Dat is nu geopend en dan wordt u eerst gevraagd voor het besluit te stemmen en dan moet u dat even aantikken en dan ik dadelijk zien op het scherm hoever we zijn. Of het scherm naast mij.

En ja: er zijn 28 stemmen uitgebracht en er zijn ook 28 mensen in de zaal.

Er hebben 0 mensen tegen gestemd en 28 vóór en daarmee is het besluit aangenomen. Daar geef ik even een klap op.

En dan gaan we door naar de motie. Die motie gaat nu in stemming gebracht worden. Nog even wachten totdat de juiste knopjes op de touchscreen worden ingedrukt. Als het goed is, gaat het nu beginnen en mag u nu uw stem uitbrengen.

28 stemmen zijn uitgebracht. Van de 28 hebben er negen voorgestemd en 19 hebben tegengestemd en daarmee is de motie verworpen.

En dan geef ik daar ook een klap op en dan hebben wij daarmee punt 8 behandeld en dan gaan we over naar punt 9.

9. Vaststellen van de Uitvoeringsagenda Biodiversiteit (24.0639160)

Voorliggend besluit:

De uitvoeringsagenda biodiversiteit vast te stellen.

De voorzitter: Dit was bijna een hamerstuk maar ik begreep toch dat er behoefte was om er toch nog iets over te bespreken. De Uitvoeringsagenda beschrijft nieuwe kansen en mogelijkheden waar HHNK de biodiversiteit kan herstellen of verrijken. En ik begrijp dat de fractie Water & Natuur een amendement heeft voorgesteld. Dus het lijkt mij handig om die fractie als eerste het woord te geven. Dan kan dat volledig in de eerste termijn door andere partijen ook worden meegenomen. Aan u het woord. En ik zie dat de heer Imfeld gelijk daarmee zijn 'maiden woorden' pakt. Aan u.

De heer Imfeld (Water & Natuur): Ja, dank voorzitter. Dank voor dit mooie begin en dat hoop ik dat u mij toestaat om te starten met een kleine persoonlijke noot. Ik hoop vanavond en in de komende tijd veel van u allen te kunnen leren. Daarmee te beginnen. Dat heb ik al een jaar een beetje kunnen doen als steunfractielid in de commissie en daar ga ik graag mee door.

En ik dacht over dit punt: dat ligt bij na aan het hart en dat begint eigenlijk bij een Zeeuwse opa die vroeger mijn zus en mij mee naar buiten nam en keek, en aanwees en voelde en rook. Nou kan dat in Zeeland heel goed: aan het strand, in de bossen, in de duinen. Dat is hier ook het geval. En daarom ondersteunen wij deze Uitvoeringsagenda ook van harte omdat we zien dat er veel moeite wordt gedaan om weg te gaan van 'het is niet onze kerntaak', maar juist het serieus te nemen, dit onderwerp. Omdat het systeem op instorten staat. Elke insectensoort die weggaat, betekent iets voor de gehele keten. Dat is belangrijk. Daarom ondersteunen wij het van harte en we zijn heel blij met de portefeuillehouder die hier zoveel werk aan heeft gehad met de organisatie om dat ook binnen alle andere portefeuilles verder te krijgen. Dat ondersteunen wij van harte. En wij zouden graag een amendement willen indienen omdat, het begon bij mij bij mijn grootouders die keken en wezen. En ik zou graag willen dat alle leeftijdsgenootjes van de kinderen van mijn zus, dat die dat hier in dit werkgebied ook nog kunnen doen. Dus dat is belangrijk dat wij daar oog voor hebben. Ik kijk weer naar de lege stoel die daar staat. De Toekomststoel. Volgens mij is die belangrijk. En daarom zouden wij graag een amendement willen indienen over de samenwerking met de toekomst.

Is het handig als ik dit voorlees? Want dat weet ik nog niet zo goed, hoe dat precies gaat.

De voorzitter: Als u hem voorleest, is deze ook voor het publiek op de livestream ook zichtbaar en dat is dit amendement ook gelijk een integraal onderdeel van de vergadering. We hebben hem wel ontvangen maar het is goed als u in ieder geval het dictum even voorleest.

De heer Imfeld (Water & Natuur): Alleen het besluit dat is, dat wij graag zouden willen dat aan de Uitvoeringsagenda hoofdstuk 8, samenwerking, dat daar wordt toegevoegd: 'We zoeken actief de

samenwerking op met voortgezet onderwijs en mbo-opleidingen om de praktische kennis van het hoogheemraadschap over het stimuleren van biodiversiteit over te dragen aan volgende generaties én te leren van perspectieven van deze generaties'. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ligt het nu op tafel en u heeft het amendement ook al in iBabs. Maar nu weten ook de mensen thuis waar het over gaat en kunt u het allemaal meenemen in de eerste termijn. Ik kan natuurlijk het rondje afgaan maar laat ik nu eens een keer aan de rechter kant beginnen. Ik kijk naar BBW, nog behoefte om? Ja, mijnheer Van Schoorl dan heeft u hier het woord.

De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, voorzitter. Ik begreep dat de ene voorzitter rechts, en de andere vindt dan de huidige voorzitter. Maar dat even terzijde. Pardon. Boeren Burgers Waterbelang vindt dat biodiversiteit geen kerntaak van het HHNK is, en dat is ook gewoon zo. Het heeft voor ons niet de hoogste prioriteit maar we vinden wel dat waar er meekoppelkansen liggen, deze meegenomen kunnen worden. Bijvoorbeeld bij herinzaaien van een project door een kruidenrijkgrasmengsel. En bij de keuze van dergelijke inzaaiwerkzaamheden dient wel rekening te worden gehouden met de agrarische sector bij een vergroot belang.

Biodiversiteit en natuur zijn verantwoordelijkheden voor de provincie. Daarom zal HHNK terughoudend moeten zijn met uitgaven op dit gebied. De extra kosten worden nu al gemaakt. Integraal dan wel, dus ze zijn niet zón scherp zichtbaar, maar ze worden gemaakt, let wel.

Ook zal HHNK rekening moeten houden met de pachters. Daar is ook iets over gevraagd in de commissievergadering en hun overeenkomsten dus moeten respecteren. Tenslotte verrichten zij ook werk ten behoeve van HHNK en ten behoeve van ons allen. Het moet een win-winsituatie zijn. Wij vinden het amendement sympathiek, bij deze. Let wel: biodiversiteit is primair een taak van de provincie dus vindt BBW grotendeels dat de inhoud van deze vraag c.q. suggesties -want het is zeker een goede suggestie- ook daar thuishoort. Wij steunen het amendement niet. Nogmaals: het is geen kerntaak van HHNK maar wij zijn ons terdege bewust dat biodiversiteit van groot belang is. Voor zowel mens dier, flora als fauna en er mag zeker op gepaste wijze -zoals hierboven door ons verwoord- toegepast worden, plaatsvinden binnen HHNK. Ik zou bijna willen afsluiten met te zeggen: sober en doelmatig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even aan de rechter zijde. Ik zie daar nog, ja, de heer Aerts.

De heer Aerts (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me in ieder geval wat het voorliggend besluit aan bij de fractie van BBW. Het is zoals het is. Het is geen kerntaak voor ons. Maar wel heel erg belangrijk. En dat wil zeggen dat we deze Uitvoeringsagenda kunnen we ook ten volle kunnen steunen en wij zullen altijd kritisch moeten zijn maar zoals het er nu uitziet, denk ik dat het belangrijk is dat het ook uitvoering krijgt.

Wat betreft het amendement zijn wij kritisch. Samenwerking zoeken met onderwijsinstututen betekent feitelijk gebruik maken van onze kennis. Ja, als ik daar praktisch naar kijk denk ik: ja, als je naar onderwijsinstututen gaat met jouw eigen kennis, betekent dit dat er een lesprogramma ontwikkeld moet worden. Want dan kun je ook inderdaad inhoudelijk iets doen. En als scholen enthousiast worden, dan vragen ze: 'Mijnheer, kunt u even langskomen wat dan kunt u het echt persoonlijk vertellen'. En dat lijkt me op zichzelf een uitstekend idee. Alleen dat betekent een belasting voor de organisatie, dat kost feitelijk geld want iemand moet daarvoor misschien wel voor een dag per week worden vrijgesteld. En ik denk ja, als ik daar praktisch naar kijk, dat dat eigenlijk op dit moment niet haalbaar is. Dank u wel.

De voorzitter: Het CDA.

De heer Frowijn (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Volgens mij heeft mijn fractie in de commissie al aangegeven positief te zijn over deze Uitvoeringsagenda. Dus het CDA -ik als fractievoorzitter- sluit zich daarbij aan en wij zullen instemmen met dit voorstel.

Ik heb nog wel een opmerking over het amendement. Want ik denk dat het amendement misschien wel op unanieme steun kan rekenen vanuit dit CHI, als de indiener iets aanpast in het amendement. Want er zijn namelijk in Nederland natuur- en duurzaamheidsorganisaties, die natuur- en duurzaamheidseducatie verzorgen. Die zijn er al. Voor basisscholen, voortgezet onderwijs maar ook bijvoorbeeld voor buitenschoolse opvang en voor volwassenen.

Ze noemen die organisaties NDE (Natuur- en Duurzaamheid Educatie) of NME (Natuur- en Milieueducatie). En ik zou me zo kunnen voorstellen dat wij als waterschap contact zoeken met die organisaties in ons verzorgingsgebied. En onze diensten aanbieden dat als zo'n NME-instituut op een basisschool of op een school voor voortgezet onderwijs natuur-en duurzaamheidseducatie verzorgt en daarbij gebruik kan maken van onze kennis en kunde, dat wij die kunnen leveren.

Maar ik ben het met de heer Aerts eens, dat wij dat niet zelf moeten gaan doen want dan moeten we zelf zo'n programma gaan ontwikkelen. Maar nogmaals: er zijn organisaties die dat doen, ook in ons verzorgingsgebied en als u bereid bent om in het amendement de woorden 'basisschool en voortgezet onderwijs' te vervangen door natuur-en duurzaamheidsorganisaties, NME's, dan zal het CDA voor dit amendement zijn en ik denk ook bijna wel eerdere collega's, want wie kan daar nou tegen zijn.

De voorzitter: We zullen eerst doorgaan met de eerste termijn. Ik zie mevrouw De Boer, BBB.

Mevrouw De Boer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Ja, vorige keer raakten we enigszins verward in een semantische discussie over onkruid of kruid. Wat de een zien als kruid, is voor de ander onkruid en andersom. Grappig is dat veel dingen die onkruid worden genoemd vaak planten zijn, dus eigenlijk zijn dat dat 'onplanten'. Graag zien wij dat rekening gehouden wordt met het voortschrijdend inzicht over de effecten van bepaalde kruiden en planten.

Jacobskruiskruid, bijvoorbeeld, was bijna verdwenen tot wegbeheerders het in wegbermen gingen inzaaien waarna het uitwaaierte naar andere percelen. Het is een mooi geel bloemetje op een lange steel, waar een hoop vlindersoorten graag opkruipen. Echter: het kan ook dodelijk zijn voor de grazers.

De Japanse Duizendknoop is hier vaker al besproken. Je schijnt er heel lekkere limonade van te kunnen maken maar tegelijkertijd is het ook schadelijk voor oevers.

Graag zien wij dat wanneer er iets ingezaaid wordt, dat dan bepaalde soorten niet in de zaaimix terecht komen, naar aanleiding van het voorbeeld over Jacobskruiskruid. En wanneer kruiden of planten zich al hebben gevestigd, deze dan op zijn minst proberen te beheersen. Dan bedoel ik de ongewenste kruiden en planten, zoals bijvoorbeeld de aanpak van de distelbestrijding op Texel. Een meerjarig project. Het schijnt dat de eerste resultaten positief zijn. En ja, dan zien wij graag dat dat soort projecten wordt uitgebreid naar andere delen van ons gebied.

Verder: biodiversiteit -het is al genoemd- dat is niet echt een kerntaak van ons waterschap. Daarom is het goed om er kritisch op te zijn, alhoewel het waterschap een vrij groot gebied heeft en daardoor wel impact kan maken met het wel of niet toevoegen van of bijdragen aan de biodiversiteit.

Het amendement gaan wij niet steunen. Zoals gezegd: er zijn al schoolprogramma's waar het aan toegevoegd kan worden. En daarnaast -omdat het geen kerntaak is- zijn er waarschijnlijk andere partijen die er beter uitleg over kunnen geven dan dat een waterschap kan doen. Dus misschien dat wij meer uitleg moeten geven over wat er met het water gebeurt. En dat meer uitdragen naar de scholen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Boer. Dan kijk ik naar de heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Het eerste dat ik wil benoemen: in de commissie heb ik opmerkingen gemaakt over de vermelding van 4 fte handhaving in het stuk.

En daar heeft u uiteindelijk als voorzitter bevestigd, dat dat voor de hele organisatie is en in zekere zin niet in dit stuk thuishoort. We doen hier nu de besluitvorming, dus ik zou graag zien dat of u als voorzitter of de portefeuillehouder dat hier nogmaals uitspreekt zodat het ook in de notulen wordt vastgelegd.

Ja, het is een veelomvattend stuk. Dus je kunt ook wel eens niet helemaal de reikwijdte van alles overzien. En er zitten natuurlijk heel veel goede dingen in. Tegelijkertijd denk ik ook dat we oplettend moeten zijn dat het uiteindelijk ons bij besluitvorming, uitvoering en onderhoud niet voor de voeten gaat lopen. En dat we ook waakzaam moeten zijn op de kosten. Dus dat wil ik vooral meegeven. Wat betreft het amendement: ja, dat is uiteraard sympathiek, natuurlijk. Maar als we daar dan toch op insteken, dan zou ik zelf toch meer de kerntaken van onze organisatie voor het voetlicht willen halen als het om het uitdragen gaat. Maar ik heb inmiddels ook wel begrepen, dat er ook al lesprogramma's zijn waarmee we naar buiten toe treden. Waarbij het opgenomen kan worden, dus denk ik dat het amendement ja, niet nodig is. En ik ga er dan dus ook niet in mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rooker. Er komt een interruptie, denk ik, door mevrouw Koning?

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Nou, dank u wel, voorzitter. Eigenlijk meer een aanvulling. Er wordt nu al verschillende keren gesproken over het lesprogramma. In de voorgaande periode was er al een lesprogramma en dat ging voornamelijk over waterveiligheid maar ook over de rioolwaterzuiveringen. En misschien is het handig om voor een aantal zaken dat weer nieuw leven in te blazen.

Aan de andere kant: de scholen zitten tot over hun oren in het werk met waar ze aan moeten voldoen. Dus vanaf die zijde hoeft u niet altijd heel veel belangstelling te verwachten. Dit even als aanvulling.

De voorzitter: Dank u wel voor u interruptie.

De heer Imfeld (Water & Natuur): Interruptie.

De voorzitter: En dan hier nog een interruptie van de heer Imfeld.

De heer Imfeld (Water & Natuur): Ja, het valt mij op dat er steeds wordt gesproken over lesprogramma's, maar dat staat niet in het dictum of in het voorstel dat we doen. Dus wij zouden dat toch graag bij de uitvoering willen laten en als dat in andere programma's zit, is dat prima. Maar wij zouden het graag hierin willen teruglezen. Dus dat is misschien verhelderend, ook op dit punt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik nu doorgaan met de reguliere tweede termijn. De heer Cramer van de VVD meldt zich daarvoor.

De heer Cramer (VVD): Dank u, voorzitter. Ik wil beginnen met een compliment aan de portefeuillehouder. En dat is misschien een beetje onverwacht maar ik doe het toch en dat komt omdat ik vind dat het ten eerste, bestuurlijk buitengewoon verstandig dat een verlopen agenda wordt verlengd, waardoor een soort vacuüm in de organisatie en in de uitvoering daarvan wordt vermeden op een onderwerp dat misschien niet onze kerntaak is, maar wel belangrijk voor de maatschappelijke rol die wij vervullen. Ik denk dat daarover geen discussie bestaat.

Het is goed dus om te voorkomen dat we met verlopen agenda's de organisatie in onduidelijkheid houden. Ik ben dankbaar, en dat is het tweede compliment, voor de opmerking van de portefeuillehouder en daarmee ook van D&H, het is immers uw collectieve voorstel, dat er geen financiële middelen worden gevraagd. Het zal niemand verbazen, ook niet naar aanleiding van de discussie in de commissie, dat de VVD daar een tikkie voorzichtig mee is.

En de reden daarvoor is eigenlijk eenvoudig: die voert terug op een historisch ervaringsfeit. Het ervaringsfeit is, in het verleden is nogal eens gebeurd, dat bij een financieel voorstel werd verwezen naar een eerder genomen algemeen beleidsuitgangspunt. En zoals Nietzsche ooit zei: 'Jede

Konsequenz führt zum Teufel': als je niet oppast dan neem je een op zich sympathiek beleidsuitgangspunt en dat leidt dan vervolgens tot op zich hele ingewikkelde financiële draagvlakvragen. Dus het nadrukkelijk uitsluiten van een financiële claim op voorhand, lijkt ons buitengewoon verstandig en dat brengt me dan ook bij een opmerking die eerder door deze fractie van de VVD is gemaakt: de VVD zal elk van de voorstellen die onderdeel uitmaakt van deze biodiversiteits-Uitvoeringsagenda als het gaat om de financiële component daarvan, op haar haalbaarheid toetsen. En dat heeft alles te maken met de verdringingskalender die je hebt. Dus je begint bij je kerntaken, wat wettelijk noodzakelijk is. En je kijkt vervolgens of je daarnaast nog middelen ter beschikking stelt. Dus complimenten aan de portefeuillehouder en het college om dat op deze manier te doen. Voorkomen dat er een bestuurlijk vacuüm ontstaat en tegelijkertijd de ruimte bieden voor een debat op individuele maatregelen later.

Dan even naar het amendement. Mijnheer Imfeld: ik denk dat iedereen die de Zeeuwse kust kent, uw gevoel en sympathiek daarvoor kan onderschrijven. Maar ik denk dat we buitengewoon voorzichtig moeten zijn met wat ook wel eens in het Engels een 'mission creep' wordt genoemd. En waarbij iets wat op zich lovenswaardig is, uiteindelijk leidt tot een steeds verder afleiden van wat je primaire taak is. En de VVD hecht er sterk aan ons te concentreren -in eerste aanleg- op die primaire taak. Dus wij zullen dat amendement in die vorm niet steunen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan kom ik bij mevrouw Van der Zijde van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Het bevorderen van de biodiversiteit is voor de Partij voor de Dieren wél een topprioriteit dus we zijn ook blij dat we dit stuk hebben gekregen. We zijn blij met het feit dat er prestaties worden opgenomen in het thema biodiversiteit. Dat is een van de dingen waar we ook eerder om gevraagd hebben. Dat er een raamwerk komt, en dat er KPI's worden gemeten. Dat we ook echt meer inzicht krijgen in die staat van de biodiversiteit en dat ook kunnen vergelijken met andere waterschappen. En dat er wordt nagedacht over die HHNK 'wet five'. Die gids-planten of dieren die staan voor de staat van de biodiversiteit in ons gebied. Ja, en we zijn ook ongeduldig en we willen ook altijd graag weten: wanneer dan en hoe dan? Dus we vragen aan de portefeuillehouder: kunt u ons ook wat meer inzicht geven in wanneer we wat kunnen verwachten? En zou ook hier de uitvoering en de planfasevorming ook in de voortgangsrapportages, concernrapportages, aan de orde kunnen komen? Zodat wij ook kunnen volgen wat er gebeurt. Dus dank u wel en complimenten ook voor de Uitvoeringsagenda.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. De heer Lap meldt zich. Aan u het woord.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel. Ja, biodiversiteit is eigenlijk onderdeel van ons doen en ons werk binnen het schap. Dus dat is in feite een goede zaak maar het is al eens eerder aangegeven: het moet natuurlijk ook een beetje gerelateerd zijn aan onze kerntaken, een onderdeel daarvan zijn. Ik ben er ook geen voorstander van om daar aparte projecten van te maken, want als je eigenlijk kijkt in de praktijk zie je dat eigenlijk ook steeds meer ontstaan. Dus daar moeten we eigenlijk toch voor waken.

In het stuk zelf heb ik eigenlijk toch nog twee dingen. Er staat: de pacht bij de dijken dat is nu liberaal. Dat is dan voor een periode van zes jaar. Er staat in het stuk dat die na zes jaar wordt beëindigd en dat staat er eigenlijk niet helemaal goed want volgens mij is dat ook niet de bedoeling zo. In principe kan het beëindigd worden na zes jaar, maar als het goed gegaan is, ook met goedvinden van HHNK, dan wordt dat gewoon met nog weer eens met zes jaar gedaan en nog weer eens een keertje met zes jaar. Want die schapen die op die dijk lopen: het is niet dat je een blik schapen opentrekt en deze later weer terug doet in dat blik.

Een ander punt van aandacht zijn de peilaanpassingen die er voor ogen staan. Nou goed, in natuurgebieden, ja goed, als daar een peilaanpassing is, dan moet dat wel goed geregeld zijn en ook goed geregeld worden in de besluitvorming.

Maar je ziet in de praktijk toch al, en dat wordt ook binnen dit schap wordt daar eigenlijk ook naar de omgeving toe steeds meer gecommuniceerd dat eigenlijk de gebiedsbeheerders eigenlijk toch ook een mate van vrijheid hebben om dat peil aan te passen en lichtelijk te verhogen. En dan wordt dat later bij peilvaststellingen wordt dat uiteindelijk weer geregeld. En ik wil er hier toch voor pleiten dat we die peilen en ook in dit voorstel, dat we dat via officiële peilbesluiten gaan regelen. Dus dat dat geen eigen leven gaat leiden.

Voor de rest ben ik eigenlijk voor sober en doelmatig, alhoewel dat gewoon onderdeel is van ons werk. Dank u wel.

Oh ja, wacht even. Het amendement. Ja, zelf ben ik niet zo negatief tegen het amendement maar ik vind wel -nogmaals- het zijn onderdelen van onze kerntaken. Als dat voor de rest geen fte kost of in elk geval geen inzet van onze organisatie, dan denk ik dat we daar niet zo bezorgd over moeten zijn. Dus als het alleen informatie geven is, zeg maar, waar een ander wat mee doet, dan is dat prima. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lap. Dan kijk ik mevrouw Sluis aan. Aan u het woord.

Mevrouw Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land): Dank u wel, voorzitter, Ook Groen, Water & Land vindt het bevorderen van biodiversiteit waar het mogelijk is vanuit onze primaire rol, logisch en belangrijk. Dus daarmee staat dat punt ook voor ons duidelijk ook in onze schriftelijke doelstellingen. In de vorige commissievergadering hebben we al wat vragen gesteld over de Uitvoeringsagenda in relatie tot de jaaragenda die voor ons concreter was. Maar daar zijn allemaal keurige antwoorden op gekomen. Dus wij hebben geen aanvullende vragen op dit moment.

We zijn wel geïnteresseerd in, inderdaad, het is eerder gesteld, de KPI's die opgesteld worden. En wij volgen die graag en wij hopen dat dit mooie initiatief goed tot wasdom komt.

Voor wat betreft het amendement: wij vinden deze Uitvoeringsagenda ambitieus genoeg. Dus wij steunen het amendement niet.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Sluis. Dan kom ik bij mevrouw Schreuder aan van de PvdA.

Mevrouw Schreuder (PvdA): Wij stemmen van harte in met deze Uitvoeringsagenda. We zijn blij dat het zo duidelijk op papier staat en dat we weten wat ons te doen staat.

Bij de invulling van deze Uitvoeringsagenda zouden we wel willen dat er vooral qua communicatie dat: de agrariërs zijn belangrijk, de natuurgebieden zijn belangrijk, maar het arsenaal aan tuinen van de andere inwoners is groot en de biodiversiteit die je daarmee kunt bereiken is ook groot. Vele mensen wonen aan het water, hebben bijvoorbeeld hoge kale beschoeiingen. Dus ook die kunnen iets aan hun natuurvriendelijke oevers, bijvoorbeeld. Dus dat zou best wat meer ingevuld kunnen worden. En met de gewone burgers komen we ook bij de kinderen. Ik heb van mijn collega in de fractie gehoord, dat hij wel eens op scholen is geweest om te vertellen over wat het waterschap doet.

En ik zou wel graag van de portefeuillehouder willen horen, hoeveel moeite het zou kosten om aan die pakketten het logische stukje over biodiversiteit toe te voegen. En ik moet erbij zeggen, dat het mij heel leuk lijkt als ik over niet al te lange tijd met pensioen ben, om zo iets te gaan doen. Dat lijkt me echt ontzettend leuk. Dus een vraag aan de portefeuillehouder van is dit inderdaad iets dat ons menskracht gaat kosten of niet? Aan de hand daarvan zullen wij instemmen of niet, met het amendement.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij kom ik een beetje aan het einde van de tweede termijn. Ik kijk nog even naar mevrouw Schreuder: wij gaan er natuurlijk wel vanuit dat het vrijwilligerswerk is dan, gezien de discussie. Wel sober en doelmatig natuurlijk. Ik geef de portefeuillehouder eerst het woord voor de Uitvoeringsagenda biodiversiteit. En later zal ik dan het punt van de heer Rooker aanpakken over de genoemde 4 fte: die dan nog even nader duiden. De portefeuillehouder, mevrouw Leijen.

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Ja, dank u wel. Niet zo heel veel vragen gehad. Maar ik wil wel, voordat ik ook wat over het amendement zeg, nog wel even terug naar de basis. Waarom is biodiversiteit zo belangrijk? We weten met elkaar dat biodiversiteit onmisbaar is voor het leven op aarde. Voor een heel groot deel van onze wereldeconomie. Voor de voedselzekerheid en -dichter bij huis- voor een goede bodem- en waterkwaliteit. Wij kunnen hier helemaal niet voor weglopen. Of dit nou een wettelijke taak is of niet: dit ligt gewoon op ons bordje. Want het is heel dichtbij. We kunnen heel veel betekenen en niet in de laatste plaats ook -los van alle toezeggingen en samenwerkingen die wij hebben- het staat gewoon als speerpunt in ons collegeprogramma.

Dus het is daarmee ook overduidelijk, dat het voor mij helemaal geen discussie is óf we aan biodiversiteit gaan doen. Maar hoe we het gaan doen. En dat is ook precies wat deze Uitvoeringsagenda voor u aanbiedt. Dat is een verkenning op tal van terreinen. Het is ook een opsomming van wat we allemaal al doen. En ik hoor dat u daar in meerderheid mee instemt. Dat had ik overigens ook in de commissie al gehoord.

Toen was er volgens mij maar één partij die dit nog wilde bespreken. Maar dat u allemaal toch het woord voert geeft ook weer aan dat u dit ook heel belangrijk vindt. En u dat natuurlijk ook een reactie te geven op het amendement. Dat zal ik als laatste doen.

Eerst even een paar dingen die openstaan. Mevrouw De Boer: kijk. Onkruidbestrijding, distelbestrijding: daar kunnen we het lang en breed over hebben, maar dat maakt geen onderdeel uit van deze Uitvoeringsagenda. Dat heb ik de vorige keer ook verteld. En zaaimengsels met Jacobskruiskruid dat maakt -toch even in detail- geen onderdeel uit van de zaaimengsels die wij gebruiken. Dus wij kijken heel goed en met voortschrijdend inzicht ook -daar doelt u op- wat wij gebruiken met de dingen die wij doen.

Ik heb begrepen dat de heer Bosma op de heer Rooker gaat reageren. Maar volgens mij heeft u vooral behoefte aan bevestiging van wat er in de commissie is gezegd. Neen: u hoeft niet te reageren. Dat doet de heer Bosma dan wel. Maar wat de heer Bosma de vorige keer heeft gezegd, dat is wat het is. Die 4 fte. Niet voor biodiversiteit maar voor het hele brede pakket aan werkzaamheden.

Neen, nou ja: ik neem het gewoon even van je over...

Dan de Partij voor de Dieren: ja die inzichten op twee niveaus, hoor ik u zeggen. Eén in KPI's of in meetbaarheid van prestaties of wat dan ook. Dat wil ik ook, daar hebben we het denk ik elke commissievergadering een keer over. Dat blijft heel moeilijk om dat invulling te geven, maar daar gaan we mee aan de slag. En daar gaat het raamwerk ook bij helpen. Dus dat sowieso.

Meer op korte termijn-niveau, hoe wilt u geïnformeerd worden over de voortgang van de Uitvoeringsagenda? Nou: ik heb u ook al eerder toegezegd -volgens mij- dat er nieuwsbrieven gaan komen. Dan gaan we er wat highlights uithalen, uit de dingen die we doen. De verkenningen. U kent de monitoringsrapportage. En verder in de P&C-cyclus zult u -voor zover de inspanningen op biodiversiteit gerelateerd zijn aan een effect, bijvoorbeeld waterveiligheid of gezond water- op dat niveau terug kunnen lezen wat er aan biodiversiteit wordt gedaan.

Dan over pacht: ja, dat is toch beleid onroerende zaken. Dat is ook hier niet aan de orde of dat nou na zes jaar weer vernieuwd wordt of niet. Maar misschien dat de heer Ruiters daar nog iets over kan zeggen. Grondzaken, ja, dat heette vroeger grondzaken. Dat heet geloof ik nu onroerende zaken. Klopt he? Ja.

En als aanpassing van peilbeheer als verkenning leidt tot ene structurele opzet van het peil, dan zal dat vanzelfsprekend via een peilbesluit afgewikkeld moeten worden. Wij doen niks zonder dat we onze eigen regels opvolgen.

Dan heb ik in mevrouw Schreuder volgens mij een nieuwe gastdocent voor onze gastlessen gevonden.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Nou. Voor over twintig jaar als ze met pensioen is.

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Okay. Dan even over het amendement. Ik heb in de commissie al in de richting van Water & Natuur gezegd dat ik opensta voor uw suggestie om via opleidingen of met de jonge generatie aan de slag te gaan wat betreft onze inzet op biodiversiteit. En ik vind -en ik hoop dat u dat met mij vindt- dat wij een heel mooi verhaal te vertellen hebben. Wat wij met de uitoefening

van onze taken kunnen combineren met het versterken van de biodiversiteit, dat is bij uitstek -denk ik- iets dat we kunnen toevoegen aan ons lespakket. Op welk niveau dan ook. Dat vind ik echt uitwerking. Maar ik vind het amendement bijzonder sympathiek en ik wil het ook zeker omarmen. Ik denk ook dat het uitvoerbaar is. En in de richting van de heer Cramer: als het leidt tot extra kosten, dan kom ik natuurlijk bij u terug.

En dit amendement nodigt ons ook uit om te leren van de jeugd. Daar ben ik ook bijzonder gevoelig voor. Want, eerlijk gezegd en dan kijk ik even in de richting van de fractie Water & Natuur, neen, ik moet eigenlijk naar u allen kijken: het is misschien wel zo dat de generatie, onze generatie, en dan heb ik het over de gemiddelde generatie hier. Dan heb ik het niet per se over de woordvoerder van het amendement: maar de ouders van de jeugd die wij willen benaderen, ik denk dat er misschien nog wel meer werk te verrichten is op dat niveau.

En dan in de richting van mevrouw Schreuder: ik denk ook dat we bij de gemiddelde inwoner van ons gebied nog wel iets te betekenen hebben. En dat heb ik in de commissie ook al gezegd: daar ga ik over nadenken. Dus die ga ik sowieso ook meenemen in de verdere uitwerking. Hoe kunnen we iets doen met de ouders van al die jeugd die dat mooie verhaal van ons op school te horen krijgen. Dat, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Goed dat u mij het voorzitterschap weer gunt, want ik merk dat er allerlei sollicitaties zijn... Daar zag ik al een kleine proeve van bekwaamheid voor voorzitterschap. U ook al en aan de overkant voor het werk bij het waterschap. Dat is mooi, maar ik heb tot gelukkig graag liever in eigen hand. Ik kom bij het punt over handhaving. Ja, u komt zo meteen, maar ik geef het nu even niet uit handen. De heer Rooker refereert aan de discussie in de commissie over pagina 8 van de Uitvoeringsagenda Biodiversiteit. Onderaan. Ik neem u even mee. Daar staan een aantal opsomtekens en bij het derde staat ergens in de tekst: 'Handhaving krijgt er vier fte bij'. En de vraag is: slaat dat dan op biodiversiteit? Ik denk dat het misschien handiger was geweest, als die zin op een nieuwe regel was begonnen, want de zin achter deze passage maakt het denk ik heel erg duidelijk. Daar staat: 'Aan de hand van een risicoanalyse zullen prioriteiten in het werkpakket worden gesteld. Wij willen verkennen in hoeverre het belang van biodiversiteit hierin kan worden meegenomen'. Dat betekent dus ook, dat die 4 fte eigenlijk gaan over alle inzet die wij moeten doen op handhaving. En biodiversiteit is ook een van de elementen daarin en kan daarin worden afgewogen en krijgt daarin een positie die het verdient. Op basis van een uitgevoerde risicoanalyse. Dat betekent daarmee, dat biodiversiteit hooguit een deel van de 4 fte krijgt en zeker niet de volledige 4 fte -kan ik u verzekeren- want we hebben echt wel veel meer taken dan dat. Ik hoop u daarmee gerust te hebben gesteld. Maar dit is de duiding die ik u geef. Precies over de tekst die er staat. En dan kom ik even terug bij mevrouw Leijen.

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Ja, dit is geen tweede termijn geweest. Maar ik realiseer me dat ik de heer Frowijn niet goed bediend heb met zijn verzoek om -dat was overigens in de richting van de indiener van het amendement, realiseer ik me. Maar u heeft het over het NME. De uitvoering van welke organisaties zijn er al. En ik kan u zeggen dat wij met die organisaties ook al ruimhartig samenwerken, dus dat is niet iets wat we nog moeten uitvinden.

De voorzitter: Daarmee kom ik aan het einde van de eerste termijn. Zoals al aan gerefereerd door de portefeuillehouder: aanvankelijk leek het bijna een hamerstuk te zijn maar in het kader van sober en doelmatig hebben wij hier uitvoerig het woord over gevoerd. Desalniettemin: het is uw vergadering. Ik ben alleen uw nederige voorzitter. Dus we gaan gewoon door met de tweede termijn, als u dat wilt. Maar mijn vraag is dan: wie wil er dan het woord voeren? De heer Frowijn.

Tweede termijn

De heer Frowijn (CDA): Ja, toch nog wel, voorzitter, want de heer Heijne was zo vriendelijk om het op te nemen voor de motie van het CDA bij het vorige agendapunt. Dus ik wil bij deze een vurig pleidooi

houden voor het amendement van Water & Natuur. We zitten hier nu, ruim twee jaar bij dit waterschap, en ik wil u allemaal even meenemen naar ons inwerkprogramma. We gingen met de bus. En op een gegeven moment kwamen we bij het vismigratiepunt in Slootdorp in de Wieringermeer. En we kregen daar uitgebreid te horen hoe het ging met stekelbaarsjes, de vismigratie, de biodiversiteit en we vonden dat allemaal hartstikke leuk.

Ik heb toen niemand horen zeggen van ja, ik hoef dit verhaal niet te horen, want het is geen kerntaak van ons.

Dus ik sluit me graag aan bij de woorden van mevrouw Leijen dat we een heel mooi verhaal te vertellen hebben. En als we dat verhaal nou kunnen doorgeven aan middelbare schoolleerlingen of leerlingen op de basisschool, kunnen we en passant ook nogal onze andere taken meenemen die wij als waterschap vervullen. En dat is een hele goede zaak. Dus ik zou de collega's van harte willen aanraden om het amendement van Water & Natuur toch te ondersteunen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Frowijn, voor uw pleidooi. Ik zie mevrouw Van der Zijde daarop willen aanvullen, denk ik.

Mevrouw Van der Zijde (PvdD): Nou, een mooi pleidooi. Maar ik wou even zeggen: wij waren natuurlijk degenen die ervoor hebben gezorgd voor deze bespreking in het CHI. Ik heb net gevraagd van er staan een aantal goede voornemens in, waardoor het ook voor ons, en voor iedereen denk ik meetbaarder wordt van wat doen we nu precies, en wat bereiken we daarmee.

Er staat een aantal voorstellen in. Van nou, we gaan verkennen bepaalde dingen te doen. Ja, wij verwachten ook dat wij dat gaan doen. En ik wilde aangeven dat wij dat ook echt gaan volgen de komende tijd en dat bijvoorbeeld over zo'n 'wet five', die dieren die dat signaal afgeven of het goed gaat met onze biodiversiteit, dat we wél verwachten dat er op korte termijn ook actie op genomen wordt. En dat we daar dus ook in die voortgangsrapportages over geïnformeerd worden. Dus concreet: van wat doen we om concrete doelen te stellen, die te meten, zodat wij ook kunnen zien: ja, we bereiken onze doelstellingen. Dus als dat zo ingevuld is, dan zijn wij akkoord.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan heb ik de heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn heb ik dat van die pacht aangekaart, wat hierin staat. En toen werd er wel verwezen van ja, daar kan de heer Ruiters misschien nog wat over zeggen. Misschien dat hij even de zorg kan wegnemen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan de heer Imfeld.

De heer Imfeld (Water & Natuur): Dank, voorzitter. Ja. Veel dank aan de portefeuillehouder voor de ondersteuning en voor de uitleg ook die erbij is gegeven. Ik denk dat het ook veel antwoord gaf op vragen uit het CHI. En dank aan het CDA voor deze prachtige wisselwerking op deze manier. Daarbij laat ik het, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Ik kijk even rond maar ik krijg het idee dat het eind van de tweede termijn wel zo op een natuurlijke moment bereikt is. Dan kijk ik toch even de heer Ruiters aan om ondanks dat roerende zaken geen onderdeel uitmaakt van deze agenda, ik hem zou willen vragen misschien heel kort te willen reageren, maar vooral bij het agendapunt blijvend.

Portefeuillehouder Ruiters (Ongebouwd): Het gaat over het beleid onroerende zaken. De roerende zaken laten we hier even buiten. Het uitvoeringsbeleid, en daar gaat het over. Ja, er staat dus zes gepacht. In 2007 zijn we begonnen, geliberaliseerd. Het heeft er alles mee te maken dat die pacht wel degelijk eindigt. Dat je dan -in theorie- de voorwaarden kunt aanpassen. Maar het ligt niet in het beleid. Dat is ook uitgebreid besproken vorig jaar, om dat te doen om van pachters af te komen. Het is meer bedoeld om gewoon zeggenschap te houden over je bezittingen, meer dan regulier. En daar

kun je van alles van vinden. Het kan in zich hebben dat het kortdurende pacht wordt, waardoor je ook beheersituaties krijgt die niet wenselijk zijn. Maar wij gaan er nadrukkelijk niet vanuit, als een pachter goed voldoet, dan ga je goede afspraken maken, met wederzijds goedvinden, en dan gaan we gewoon door met die pacht. Dat is eigenlijk het beleid voor de kortdurende pacht, geliberaliseerd.

De voorzitter: Dank u wel. We hebben een klein overstrominkje. U ziet hoe belangrijk dijken zijn. Maar dijken moeten dan niet kunnen omvallen. Maar volgens mij is onze portefeuillehouder weer heel snel boven water om toch nog een laatste woord te spreken. Aan u het woord.

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Nou, nog even in de richting van mevrouw Van der Zijde. Ik denk dat we er wel uit gaan komen, hoe we die voortgang goed voor u inzichtelijk kunnen maken. Over die 'wet five': dat was een schriftelijke vraag van u en daar heb ik op geantwoord dat ik het sympathiek vind maar dat ik het nog wel verder ga onderzoeken. Want als het bij een soort van symboolactie blijft, dan geloof ik niet dat dat ons de biodiversiteit dichterbij brengt. Dus het moet ook op de een of andere manier ons helpen voor het uiteindelijke hoofddoel, en dat is die biodiversiteit te versterken. Dus daar ga ik nog verder over nadenken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan komen wij volgens mij nu op een natuurlijk moment voor het einde van de tweede termijn. We hebben een amendement liggen. De volgorde is over het algemeen dat wij het amendement eerst in stemming brengen. Het wel of niet gewijzigde voorstel volgt daarna. En daarna is het het einde van dit punt. Dus als niemand meer het woord wil voeren, dan wel een stemverklaring wil afleggen, zet ik de stemming open en is het ook einde beraadslaging en dan wordt het v binair: u kunt vóór of tegen stemmen. En volgens mij gaan wij dan doen. De stemming is nu geopend en dat betekent dat wij eerst het amendement in stemming brengen. De vraag is: bent u vóór het amendement?

Ik krijg mee dat 28 mensen in de zaal zitten. Dat 28 mensen hebben gestemd. Vóór hebben 15 mensen gestemd, tegen hebben 13 mensen gestemd. Daarmee is het amendement aangenomen. Dat is dan het eerste.

Dat betekent dat het gewijzigde voorstel. Alstublieft: hier hij in beeld, in de toverdoos.

Dat betekent dat het gewijzigde voorstel nu voorligt. En ik geef nu -als het goed is- in stemming het gewijzigde voorstel en mijn vraag is, of u daar de stemknoppen voor kunt induwen.

Twee mensen hebben nog niet gestemd. Kunt u even kijken op uw kastje of u inderdaad werkelijk gestemd heeft? Mevrouw Van Rooijen.

28 mensen in de zaal die mogen stemmen, 28 mensen hebben gestemd. Iedereen is vóór. Kijk, dat waren de eerdere woorden van zij-aan-zij, schouder-aan-schouder. Zo mogen wij het zien. Unaniem. Gefeliciteerd. Daarmee komen we aan het einde van punt 9 en dan gaan...Even terug.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ik mis de fractie Ongebouwd. Nu en ook al -achteraf gezien- bij de eerste stemmingen.

De voorzitter: Heeft u een pasje in het ding zitten?

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, ja. Ik heb ook een 'v'tje' bij stemmen. Als je even niet oplet.

De voorzitter: Een moment. Even het woord aan de secretaris-directeur voor de stemming en de gegevens in het systeem.

De heer Kuipers (secretaris-directeur): De stemming is geldig want er zijn 28 leden en er zijn 28 stemmen uitgebracht. Het dashboard klopt alleen niet met de aanwezigheid. Daar zullen we naar kijken. Maar de stemming klopt dus. Alleen is daarmee niet te zien, hoe u gestemd heeft.

De voorzitter: Maar in dat laatste is het heel simpel. Er waren 28 stemmen aanwezig. 28 waren vóór. Dus het lijkt me dan wel evident hoe het zit. Wij zullen het nakijken. Een schoonheidsfoutje in het systeem.

10. KRW Impulsprogramma HHNK 2024-2027 (24.0976053)

Voorliggend besluit:

- *Het Europese KRW Impulsprogramma 2024-2027 vast te stellen;*
- *In het MJP 2026-2030:*
 - *Voor 2026 een exploitatiebudget van € 1,6 miljoen beschikbaar te stellen, waaronder tijdelijke formatie-uitbreiding van 7,8 fte;*
 - *Voor 2027 een exploitatiebudget van € 1,0 miljoen beschikbaar te stellen, waaronder tijdelijke formatie-uitbreiding van 8,3 fte.*

De voorzitter: Maar dat neemt niet weg, dat wij nu aangekomen zijn bij 10. Ik ga het gelijk in bespreking geven en ik zie gelijk heel veel enthousiasme bij mevrouw Brouwer. Mevrouw Brouwer: ik geef u als eerste het woord.

Mevrouw Brouwer (BBB): Dank u wel, voorzitter. De BBB-fractie onderschrijft de doelstelling van de Kaderrichtlijn Water maar benadrukt, dat de uitvoering pragmatisch en realistisch moet zijn.

Wij zijn geen voorstander van generieke maatregelen die onvoldoende rekening houden met lokale omstandigheden en haalbaarheid.

Wij hebben nog vraagtekens bij het huidige Impulsprogramma waarvoor wij moeten stemmen over het exploitatiebudget. Zal dit effectief zijn? Wegen de extra maatregelen en onderzoeken op tegen de beoogde resultaten?

Daarnaast is er rekening gehouden met het risico dat wij onszelf hiermee mogelijk in de voet schieten door overmatige regelgeving?

Dan: uit recent onderzoek van de NOS (14 oktober 2024) naar de Omgevingsdiensten, blijkt dat de controle op afvalwater bij bedrijven ernstig tekortschiet. In een steekproef van HHNK en PWN bleek, dat 80% van de bedrijven zorgwekkende stoffen loost. Wat gaat het HHNK hieraan doen?

En wat betekent dit voor het halen van de KRW-doelstelling nu blijkt dat de controles niet voldoende zijn? Hierin voorziet zelfs de juridische quickscan niet. Gaat HHNK alles uit de kast halen om de Omgevingsdienst haar taken naar behoren te laten uitvoeren?

Hoe effectief kunnen de voorgestelde extra maatregelen zijn als de huidige handhaving tekortschiet?

De BBB maakt zich hier ernstig zorgen over.

Verder zouden wij het op prijs stellen als de portefeuillehouder kan overwegen om een overzicht op te stellen van de bevindingen per gebied. Het zou helpen als daarin wordt aangegeven wat de metingen waren, welke afwijkingen er zijn en hoe de gebieden zich ontwikkelen.

Gezien het aantal van 51 factsheets, lijkt een samenvatting per gebied praktischer en werkbaarder voor het algemeen bestuur. En overzichtelijker en bovendien ook voor mensen die enigszins digibeet zijn, eenvoudiger teruglezen.

In het antwoord op de technische vragen bleek, dat de impact van het KRW Impulsprogramma op de agrarische sector niet concreet kon worden gemaakt. De verkenning, uitgevoerd door de provincie, die richt zich onder andere op de mogelijkheid voor nieuwe, beperkende maatregelen. Voor ons én onze achterban is het relevant om te weten, of het dagelijks bestuur dit zonder voorafgaand overleg met het algemeen bestuur kan instellen. En ook vragen wij ons af welke gevolgen de regulering van peilgestuurde drainage heeft op de af- en uitspoeling van greppels.

Bij wie ligt de beslissing hierover? Het waterschap adviseert de provincie maar de regels worden uiteindelijk door de provincie opgelegd. En hoe groot is de invloed van HHNK hierop?

Uit eerdere technische vragen bleek, dat het algemeen bestuur eerst een standpunt moet innemen voordat aanvullende maatregelen kunnen worden doorgevoerd. Maar wat gebeurt er als deze maatregelen door de provincie worden opgelegd? Kan de portefeuillehouder garanderen dat geen

aanvullende maatregelen worden genomen zonder goedkeuring van het algemeen bestuur, zelfs niet als deze door de provincie worden opgelegd?

En samenvattende vragen: welke concrete stappen worden ondernomen om de controle op lozingen te verbeteren en wat betekent dit voor de KRW-doelstelling? Kan dit punt op de agenda worden gezet voor een volgende CHI-vergadering? Kan de portefeuillehouder toezeggen, dat er een overzicht komt van de bevindingen per gebied, waarin wordt aangegeven wat de metingen waren, welke afwijkingen er zijn en of het gebied in kwestie verbeterd, verslechterd of gelijk gebleven is.

Hoe waarborgt de portefeuillehouder dat er geen aanvullende maatregelen worden genomen zonder goedkeuring van het algemeen bestuur en ook niet wanneer deze door de provincie worden opgelegd? Kan het dagelijks bestuur nieuwe beperkende maatregelen instellen zonder voorafgaand overleg met het algemeen bestuur?

En wat zijn de gevolgen van de regulering van peilgestuurde drainage voor de af- en uitspoeling van greppels en wie beslist hierover?

Wat is de invloed van het oordeel van het HHNK bij de provincie op de regelgeving die uiteindelijk door de provincie wordt vastgesteld?

Dank u wel.

De voorzitter: U ook bedankt voor de inbreng. Dan kijk in andere partijen aan en ik zie mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. We zijn als Boeren Burgers Waterbelang heel erg blij met de inbreng van BBB. En ik wil me nog even toespitsen op het kopje 'grondwater' in de toelichting maatregelen, waar ook al aan gerefereerd wordt.

HHNK is heel erg druk bezig geweest met peilgestuurde drainage in de voorgaande bestuursperiode en nu staat er -tot mijn stomme verbazing- dat natuurlijke lozing van verontreinigd grondwater op oppervlaktewater wordt toegepast en dan een landelijke handreiking. Vervuiling van oppervlaktewater etc. Maar: dan staat er onder andere ammonium. Waarom specifiek ammonium? In ons gebied, en wij hebben heel veel veenweidegebied, of veengebied met een heel dun laagje klei, is ammonium het afbraakproduct van het plantaardig en dierlijk materiaal door bacteriën. Dus ik voorzie alweer een enorm probleem in de veenweidegebieden. Daarom wordt wij gebruik van grondwater in veenweidegebieden, meer ammonium gevonden dan bij andere soorten grond. Veen bestaat namelijk uit afgebroken plantaardig materiaal.

Verder kan het ook door mest, en dat wordt hier voornamelijk niet-dierlijke mest maar kunstmest gebruikt. Wat eerder uitspoelt en minder bindt aan het kleihumuscomplex van de gronden.

Ammonium is echter wel onschadelijk voor waterorganisme. Dus hier is best wel sprake van een tegenstelling. Ik wil graag van de portefeuillehouder weten, hoe hij omgaat met dit kopje 'grondwater' en specifiek met peilgestuurde drainage en ammonium als lozingsstof.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koning. Als u uw microfoon uitzet dan kan ik ook echt opmaken dat u aan het einde van uw eerste inbreng bent en dan kijk ik naar de heer Zoon. En dan kom ik daarna volgens mij bij de heer Cramer, klopt dat?

De heer Zoon (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De waterkwaliteit is veel te slecht. We moeten als overheid serieuze stappen zetten. Hierbij spreken we bewust ook andere overheden aan, zoals het Rijk en de provincie. Maar ook ons waterschap heeft die verplichting: juridisch, maatschappelijk en ecologisch. In 2000 hebben we al afgesproken te werken volgens de KRW met als doel, voldoende water van goede kwaliteit voor een duurzaam, evenwichtig en billijk gebruik.

Maar het wil maar niet lukken. We hebben een zwemverbod in de zomer door te veel voedingsstoffen in het water. Biologische boeren kunnen hun gewassen niet besproeien en goed drinkwater staat onder druk. Er zullen mensen zijn die aangeven dat het vroeger nog veel slechter was, en dat is ook zo. De fosfaten zijn weg uit de wasmiddelen, er kwam een verbod op DDT, en in 2013 een verbod op

het buitengebruik van imidacloprid. Mooie verbeteringen, maar voor systeemveranderingen blijft de kraan open want imidacloprid treffen we nog steeds aan.

Maar heel veel landbouwgif gaat door het dak. Neem pendimethalin. Begin maart 2023 in het bollengebied 7 keer boven de norm. Eind maart weer 7 keer boven het maximum.

Ik kan niet anders dan deze metingen met elkaar verbinden.

Eergisteren een nieuw onderzoek van de Universiteit Leiden en het RIVM. Dat een cocktail van stoffen giftiger is dan de stoffen apart. Maar eigenlijk wisten we dat al. Je zult maar een waterdier zijn en het gif moeten overleven. Bijna ondoenlijk.

Maar ook de mens ondervindt de consequenties van het gebruik van landbouwgif. In Frankrijk is Parkinson inmiddels erkend als beroepsziekte voor boeren. Echt tragisch is natuurlijk de dood van het elfjarige meisje, Emily, doordat haar moeder bloemist is.

De oplossing: een systeemverandering. Een mooi uitgangspunt is daarvoor 'Landzicht'. Urgenda in gesprek met boeren en wetenschappers om te denken in oplossingen.

Echter: door de slechte aanpak van de afgelopen 24 jaar, drijven we als overheid richting juridische aanpak. Meer regels, meer meten, meer handhaven. We zullen wel moeten, richting 2027.

Het beleid dat D&H voorstelt steunen we dan ook. Het zal niet voldoende zijn, maar we willen er wel het maximum uit proberen te halen. En kan D&H dan toezeggen dat we jaarlijks een voortgangsrapportage krijgen met zoveel mogelijk gekwantificeerde resultaten? Want we willen echt weten hoe het ervoor staat want een van de redenen is, dat één gram bestrijdingsmiddel in het oppervlaktewater, één miljoen liter oppervlaktewater ongeschikt maakt voor drinkwater.

Het probleem raakt niet alleen de natuur en de boeren, het raakt ook ons drinkwater.

En dat drinkwater staat niet alleen onder druk door verzilting en bestrijdingsmiddelen, maar ook door stoffen als PFAS. Meerdere waterschappen gaan nu gezamenlijk via de Unie van Waterschappen een brief richting de minister schrijven voor een totaalverbod.

Als Partij voor de Dieren zouden wij D&H adviseren om aan te sluiten, zodat we een solidaire vuist maken richting de andere overheden om actie te nemen en zij het niet alleen maar naar ons kunnen laten afschuiven.

Het kan niet zo zijn dat wij afgerekend worden op de slechte resultaten door tekortkomingen in het beleid van andere overheden. Maar los van juridische aspecten: schoon water is van levensbelang. De insprekers hebben ons hierop ook aangesproken. We kunnen ons niet meer veroorloven om weg te kijken: het is dweilen met de kraan open.

Zowel de gif- als de mestkraan die zullen dicht moeten. En de Partij voor de Dieren zal dan altijd kiezen voor de biodiversiteit, voor de waterdieren en voor onze eigen gezondheid. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kom ik nu aan bij de VVD.

De heer Cramer (VVD): Dank u, voorzitter. Wij denken dat het voorstel dat voorligt verstandig is. Het is gebaseerd op de wet en de juridische quickscan die wij hebben laten uitvoeren door de Universiteit Utrecht. We moeten als hoogheemraadschap in lijn opereren met de wet- en regelgeving en ons waterschap beschermen. Ook voor juridische aansprakelijkheid. Dat zijn we verplicht. In die zin is dit een verstandig voorstel.

Ik verwijs ook even naar een eerdere opmerking over het recente NOS-rapport over toezicht. Er wordt wel eens gezegd: 'Zonder toezicht, geen inzicht'. En dat is ook zo. De toezichtsketen is nog te zwak om te spreken van een adequaat handhavingbeleid en in die zin ondersteunt de VVD van harte de versterking van de toezichtscapaciteit van ons eigen waterschap.

Ik kom nog even op een kleine zaak terug die me opviel in het lezen van de stukken. In de feitenkaart waterschappen en waterkwaliteit staat een wonderlijke zin linksonder voor de liefhebbers: '*De grootste bronnen van vervuiling zijn landbouw, industrie, stad, rioolwaterzuiveringsinstallaties en buitenland*'. Ik wijs even naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dat doet me buitengewoon denken aan de mededeling dat het uw uitlaat en uw katalysator zijn die verantwoordelijk zijn voor de slechte kwaliteit van de uitlaatgassen die uw auto verspreidt.

Dat is natuurlijk een flauwekul-argument: die worden namelijk niet gegenereerd door uw uitlaat maar door de motor die ervoor zit, in ons geval degenen die de rioolwaterzuiveringen vullen met het afval. Dus ik denk dat het verstandig is dat iedereen zich even realiseert waar we het echt over moeten hebben. Namelijk: wat komt er via dat riool eigenlijk in onze rioolwaterzuiveringen terecht. Zoals eerder opgemerkt: wat er niet inkomt, hoeft je er ook niet uit te halen.

En in die zin, mijnheer Zoon, ben ik het volstrekt met u eens. We zullen ons in toenemende mate moeten richten op het voorkomen van vervuiling in plaats van het opdweilen ervan. De VVD zal het voorstel steunen, is blij met deze aanpak en complimenteert de portefeuillehouder. Dank u zeer.

De voorzitter: Dank u. Dan ga ik eerst even naar het CDA. En dan heb ik de vingers gezien van Water & Natuur. Die komt daarna. Het CDA.

De heer Frowijn (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. De Kaderrichtlijn Water is natuurlijk een belangrijke zaak. De waterkwaliteit kan ook beperkend zijn voor zowel de landbouw als voor de natuur. Daarom is het verstandig, het is nu inmiddels vijf voor twaalf in onze beleving, daar een kwaliteitsimpuls aan te geven en daarop te investeren.

Alleen is die inzet wel voldoende, met dit voorstel? De nadruk ligt immers erg op onderzoek. Wat is het probleem, monitoring, waar is het probleem en op handhaving. Brandjes blussen.

Dat is in onze beleving wel erg lichtvaardig en gaat waarschijnlijk niet helpen om de Kaderrichtlijn Water-doelstellingen te halen. Je zult ook actief met maatregelen aan de slag moeten om het water schoon te krijgen.

Als dat niet gebeurt, blijft de landbouw steeds de zwarte piet krijgen en belast worden met beperkende opgaven. Dus we moeten inzetten op maatregelen. Die voortvloeien uit het onderzoek. We moeten gaan voor resultaat. Actief en niet alleen passief, voor de schone schijn. Dus daarom moeten we onze verantwoordelijkheid nemen als waterschap en ook maatregelen laten volgen op de onderzoeksactiviteiten die in dit voorstel worden aangekondigd. Nou ja, maatregelen kosten natuurlijk geld. En in het voorstel worden ook die kosten geraamd van het onderzoek dat we moeten gaan doen en de activiteiten die we daarop gaan inzetten. Wat het CDA opvalt, en daarop graag een reactie van de portefeuillehouder, is, dat in het coalitieakkoord staat, dat bij nieuw beleid eerst wordt gekeken of dat nieuwe beleid in plaats kan komen van oud beleid. Maar wederom ontbreekt in dit voorstel die overweging en wordt er meteen al aangekondigd dat er om extra geld wordt gevraagd in het MJP 2026-2030. Wat het CDA doet vermoeden dat er weer een belastingverhoging zit aan te komen en daar is het CDA -zoals bekend- geen voorstander van. Waarom is in dit voorstel niet die lijn uit het coalitieakkoord gevolgd, dat eerst wordt gekeken of deze kosten niet kunnen worden betaald door oud beleid te schrappen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik nu bij Water & Natuur.

De heer Hoekstra (Water & Natuur): Ja, dank u wel voorzitter. Als het om de KRW gaat, is het goed om de intentie van de wetgever weer eens aan te halen. Het gaat om schoon en gezond water. En dat is geen luxe, maar een basisbehoefte. Ieder mens, nu en later, ieder wild dier of gehouden dier, wilde of geteelde planten heeft schoon én gezond water nodig. Het is een basisbehoefte.

Zonder gezond water, geen gezond leven.

De KRW is in Europa hét middel om dat te bereiken. En wanneer het erop aankomt, zien veel politici en sommige waterschapbestuurders schoon water als een luxe in plaats van als een basisbehoefte. Maar tegen hen wil ik zeggen: wat is het alternatief? Vooral voor de volgende generaties.

Water invoeren uit gebieden waar het nog relatief schoon is?

Tegen extreem hoge kosten het water zuiveren?

Juist voor een deltaland als Nederland is de KRW uitermate belangrijk én noodzakelijk.

De noodzaak voor gezond en schoon water stopt niet in 2027. Nederland, provincies en waterschappen zullen ook na 2027 -al dan niet gedwongen- alsnog de doelen moeten halen. Met extra

verplichte maatregelen en hoogstwaarschijnlijk hogere kosten. De rekening hebben we doorgeschoven naar toekomstige generaties.

Voor dit Impulsprogramma wordt nu een budget van € 2,6 miljoen gevraagd. Als algemeen bestuur hebben we nu de eerste rekening gepresenteerd gekregen van de vrijblijvende en vrijwillige aanpak van de KRW in de afgelopen jaren.

Mijn fractie ziet dit voorstel als een opmaat voor een periode na 2027. We willen de rekening niet nog verder naar de toekomst verschuiven. Daarom stemmen we in met het voorstel.

In de commissie was ik zeer kritisch over het programma. 'Damage control' heb ik het genoemd. Veel verkenningen, onderzoeken, planvorming en weinig 'hands-on' maatregelen. Het is nog weinig concreet. Daarom sluiten we graag aan bij het verzoek van de Partij voor de Dieren om een voortgangsrapportage in een notitie over dit Impulsprogramma.

Graag een toezegging van de portefeuillehouder hierop.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hoekstra. Dan kom ik nu bij de PvdA aan.

Mevrouw Schreuder (PvdA): We vinden -zoals we ook al in de commissie hebben gezegd- het een hele mooie aanvulling op wat er al gebeurt. Het is duidelijk wel een compromis tussen wat we zouden willen en wat we kunnen doen. Het is -zoals al meer mensen hebben gezegd- eigenlijk nooit genoeg wat er hieraan gedaan wordt.

Wat we wel goed zouden vinden is als de stoffen die gemeten worden, dat die snel in een systeem komen te staan zodat het goed inzichtelijk wordt voor bijvoorbeeld gemeentes die daarop kunnen acteren en mensen op een gezonde manier kunnen voorlichten zodat er geen paniek ontstaat maar wel realisme over wat er in hun watersysteem gebeurt.

En dan kom ik ook weer terug op de inwoners: ja, ik zou het wel mooi vinden als die ook mee worden genomen in de voorlichting, in de communicatie, over wat zij kunnen doen. Ook zij gebruiken bestrijdingsmiddelen en bemesten hun tuinen, wat óók uitspoelt naar het oppervlaktewater.

En ook gemeentes die een beetje slabakken. Ik zie het in mijn eigen gemeente met overstorten, dat wordt voortdurend gemeld en dat levert dode vissen op, maar er wordt eigenlijk niks mee gedaan in de gemeentes. Dus ook gemeentes kunnen daar wat meer achter hun broek worden gezeten.

Dus dat zou ik mooi vinden. Maar om kort te zijn: we stemmen in met dit Impulsprogramma.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Aerts.

De heer Aerts (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Wij hebben het er in de commissie uitgebreid over gehad. Er wordt in het Impulsprogramma een budget gevraagd met de uitbreiding van een fors aantal fte's. Wat ons betreft zeer noodzakelijk om de KRW-doelen te halen. En we mogen allemaal hopen dat we die gaan halen, want dat zal nog een hele toer worden.

Er werden door verschillende partijen eerder gerefereerd aan handhaving. En ik denk dat daar toch ook wel een sleutel ligt. We zijn natuurlijk een land dat gewend is aan te spreken, te overleggen en dat doen we natuurlijk ook allemaal uitgebreid. Maar ja, we zullen toch ook af en toe onze handhavingstanden moeten laten zien, denk ik. Want anders gaan we die doelen echt niet halen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja ik zit toch al wat langer in het waterschapsbestuur en ik heb eigenlijk het ontstaan van de KRW meegemaakt. En ik kan me nog wel herinneren dat het in de beginperiode eigenlijk toch wel een hoog toneelgehalte had. Vond ik zelf eigenlijk. Er was veel focus op slechts enkele maatregelen, met daarbij te vaak twijfel over optimaal nut en noodzaak.

Zo is er in de Kaderrichtlijn Water veel aandacht besteed aan het terugdringen van fosfaat in het oppervlaktewater. Echter, nu blijkt, dat er door de verlaagde rivieraanvoer een ernstig fosfaattekort komt in de Waddenzee voor een goede en geschikte natuur aldaar.

Ook blijken fosfaat-vervangende middelen in wasmiddel zeer negatief te zijn voor de visstand.

We missen bij de Kaderrichtlijn Water te vaak de juiste feiten en gegevens. En ook wel eens het nut en de noodzaak.

Watervogels in natuurgebieden: daar heb ik verschillende keren vragen over gesteld. HHNK doet het naar mij toe af alsof de invloed verwaarloosbaar is. Uit eigen onderzoek van HHNK in 2022, zie de publicatie Monitoring Duinwateren binnen HHNK, blijkt dat de invloed van watervogels op de waterkwaliteit in ons duingebied heel groot is.

Ook wordt in het onderzoek terecht aan de orde gesteld of de doelen voor het Zwanenwater wel realistisch zijn. Het Zwanenwater zou mede door de daar aanwezigheid van de vele watervogels en de andere omstandigheden, gelijkgesteld moeten worden aan de Oostvaardersplassen.

Dit geldt ook voor de grote waterpartijen in de duinen van Texel. Door aanpassing naar realistische doelen, zullen de Kaderrichtlijn Water-uitkomsten aanzienlijk verbeteren. Nu worden in de gebieden onmogelijke en onhaalbare doelen nagestreefd.

De waterkwaliteit in de HHNK-natuurgebieden is van zeer grote invloed op de wet- en regelgeving. Zo is bij de nitraatrichtlijn de toestand van de Natura 2000-duingebieden van enorm groot belang.

Daarbij blijken de Kaderrichtlijn Water-doelen die HHNK en anderen in deze gebieden nastreven sterk bepalend te zijn.

Uit het eerder aangehaalde onderzoek, Monitoring Duinwateren, blijkt dat HHNK pas vanaf 2022 in de duinwateren is gaan meten. De strenge regels van de Nitraatrichtlijn, met grote gevolgen voor de toekomst van de veehouders en andere agrariërs, zijn eigenlijk gebaseerd op aannames en inschattingen. Die veelal niet overeenkomen met de werkelijkheid.

De vraag is, of HHNK op korte termijn de juiste gegevens van de waterkwaliteit van de duinwateren bij het bevoegd gezag wil inleveren. Zodat er ook op korte termijn een eerlijke wet- en regelgeving komt.

Daarmee kunnen we ook een goede stap maken naar een realistische en nuttige Kaderrichtlijn Water. En zo kan hopelijk ook het toneelgehalte verdwijnen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan de heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u voorzitter. Ja, onze fractie die ondersteunt dit voorstel voor de impulsmaatregelen. Ze zullen natuurlijk een bijdrage gaan leveren aan de waterkwaliteit maar ook vooral voldoen aan de inspanningsverplichtingen die we natuurlijk moeten gaan doen.

De portefeuillehouder heeft in de commissie al toegezegd dat de analyses beter toegankelijk moeten zijn. Daar ben ik al heel gelukkig mee.

Ook wat betreft het dashboard waaraan gewerkt wordt zou ik ook graag zien dat dat ook voor iedereen toegankelijk wordt. En niet alleen voor intern gebruik.

De doelaanpassingen die ook in de impulsmaatregelen worden benoemd zou ik toch graag versneld toegepast zien worden als het gaat om stikstof en fosfaat. Dat is om recht te doen aan de agrarische sector die nu zwaar benadeeld wordt door de gestelde normen in combinatie met de omvangrijke achtergrondbelasting in het gehele gebied, met name op fosfaat. Waardoor nu vrijwel ons hele gebied als nutriëntvervuild aangemerkt is.

Opvallend is wat betreft fosfaat, dat als ik het goed heb begrepen, het waterschap Fryslân wel fosfaat onderzoekt maar er geen normen voor heeft vanwege de achtergrondbelasting, waarbij dat moeilijk is vast te stellen.

Dus het is goed als dit waterschap misschien ook eens even daarnaar gaat kijken.

Verder wil ik de portefeuillehouder er ook op attenderen dat er twee groepen agrariërs in ons gebied bezig zijn om zelf wateronderzoek te doen. Het zou misschien wenselijk zijn om daar wat samenwerking mee aan te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Rooker. Dan heeft BBW nog geen inbreng geleverd? Jawel. Dan heb ik volgens mij Forum nog niet gehoord. Als laatste denk ik.

De heer Kwakman (Forum voor Democratie): Dank, voorzitter. Op dit moment geen op- of aanmerkingen. Vanuit Forum is gewoon steun voor dit Impulsprogramma zoals het wordt voorgesteld.

De voorzitter: Dank u wel. En dan hebben wij volgens mij iedereen gehad. Neen.

Mevrouw Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land): Namens Waterplatform Groen, Water & Land kan ik ook wel zeggen dat -mede gelet op de uitgebreide discussie in de commissie- wij dit plan steunen.

De voorzitter: Heel goed. Dank u wel. Daarmee komen wij aan het einde van de eerste termijn. En dan geef ik het woord aan de heer Beemsterboer.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Een serie hele mooie vragen. Ik weet niet of ik ze nu allemaal al kan beantwoorden maar ik zal een poging doen.

De eerste was Tineke die kwam met een aantal vragen over onder andere de Omgevingsdienst.

Mevrouw Brouwer: de opsomming die u gaf, die klopt. En het is iets waar wij, als organisatie, best wel mee in onze maag zitten. Ruim tien jaar geleden is in alle wijsheid besloten om een aantal zaken weg te halen bij het schap en neer te leggen bij de Milieudienst, later bij de Omgevingsdienst. En tot onze ontsteltenis, en daar hebben *wij* in de afgelopen jaren ook niet voldoende op geacteerd, is er eigenlijk helemaal niets gebeurd. In ieder geval heeft het gezorgd voor de resultaten zoals u ze heeft beschreven.

Een van zaken die klip-en-klaar, ook in de quickscan naar voren kwam, is: zorg dat je ook je verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van dit soort zaken. En dat proberen wij ook in dit Impulsprogramma naar voren te brengen.

Als het gaat over de lozingen, de directe en indirecte lozingen waar best het een-en-ander mee aan de hand is: wij willen de Omgevingsdienst op haar verplichting wijzen: dit *moet* je meten. En je mag niet weglopen voor het feit dat je het al tien jaar niet gedaan hebt en het daarom normaal is dat je het niet doet. In ieder geval: onvoldoende hebt gedaan. En ook naar degenen die de Omgevingsdienst aansturen, gemeenten en provincie, zullen wij dit klip-en-klaar en heel helder moeten brengen. Dit moet en zal gebeuren.

De tweede vraag die u stelt: dan heeft u het over 51 factsheets. Die 51 die slaan op het aantal KRWE-gebieden die we hier hebben en -zoals te doen gebruikelijk- zijn dat vaak factsheets die verschrikkelijk moeilijk te lezen zijn. En dat geldt niet alleen voor deze factsheets. We hebben een aantal van dit soort dossiers in de afgelopen maanden langs zien komen, waarvan we zeggen, hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor metingen van Waterproef die gepubliceerd worden en waarvan je dan op een gegeven moment zegt: hoe kan ik dit als normale burger tot mij nemen?

Als organisatie werken we eraan om deze te verbeteren. Deels kan dat in het Emissie Beheersprogramma. En we hebben ook de intentie om in de eerste helft van volgend jaar hier duidelijk mee te komen hoe we daarmee omgaan en hoe we dat kunnen verbeteren.

Uw derde vraag. Dan heeft u het over onze rol als dagelijks bestuur en u heeft het over onze rol als algemeen bestuur. De mazzel is: ik zit in alle twee. En hoe verhoudt zich dat?

Uw vraag wil ik heel graag zien als een schriftelijk vraag en daar komen we te zijner tijd op terug. Toezegging. Daar gaat de normale procedure voor lopen.

Dan heeft u het over de laatste bullet en u was niet de enige die erover begon. Dan hebben we het over grondwater, regulering invloed (peilgestuurde drainage en ontwateringsgreppels op uit- en afspoeling van stoffen met name ammonium). Dit is een verwijzing naar het veenweidegebied. We hebben de verplichting gekregen om de veenweiden, met name de kern van de veenweiden dus niet aan de rand maar in het midden, daar moet het grondwater gebracht worden naar een niveau van 20 tot 40 cm. Waarom niet hoger dan 20: omdat dan de uitspoeling van ammonium hoger wordt. En de

insteek van de zin die hier staat is, dat we dat zo goed mogelijk willen monitoren en zo goed mogelijk in de gaten willen houden. Niet meer en niet minder dan dat.
Dan denk ik dat ik door uw vragen heen ben. Anders hoor ik ...

Mevrouw Brouwer (BBB): Neen, nog eentje.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Welke?

Mevrouw Brouwer (BBB): De invloed van HHNK bij de provincie.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Het is in principe een vraag die u moet stellen aan de provincie. Want, ja dat klopt, en daarom geef ik ook een antwoord. Het waterschap is een uitvoerende organisatie en adviseert de provincie. Dat is waar. Regels worden opgelegd vanuit de provincie. Dat is waar. Wat is de waarde van het oordeel van HHNK bij de provincie? Dat weet ik niet want dat is aan de provincie.

Dan ga ik verder met mevrouw Koning. Die heeft het over grondwater en ammonium. Daar heb ik zoeven antwoord op gegeven en hoe gaan we ermee om. Ik hoop dat we daar op een gepaste wijze mee omgaan. En een van de zaken die voor mij belangrijk is, is, als er al water wordt toegevoegd aan een veenweide, het gebiedseigen water is en in ieder geval niet belast is voor de Kaderrichtlijn Water van dat gebied.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Bij interruptie, voorzitter.

De voorzitter: Aan u het woord.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): HHNK heeft de drukdrainage enorm gepromoot in voorgaande periodes, juist om bijvoorbeeld het grondwaterpeil in het veenweidegebied - wat altijd hol lag- om dat meer op een gelijk niveau te krijgen.

Maar nu constateer ik, dat die peilgestuurde drainage, dus die drukdrainage, ook weer onder druk staat. En hoe verhoudt zich dat dan tot de maatregelen die nu getroffen worden en al getroffen zijn in voorgaande periodes? Voor continuïteit van bestuur.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Vindt u het heel erg als ik dat als een hele moeilijke vraag aanmerk? Dus daar komen we op terug. Toezegging.

Mijnheer Zoon en de vraag kwam ook bij de heer Hoekstra vandaan: om in ieder geval rond oktober volgend jaar een voortgang te krijgen van wat er allemaal is gebeurd. Dat zeg ik u toe, want ik vind het ook normaal dat als wij een Impulsprogramma maken, dat we daaraan werken en dat we u -niet alleen op het einde op de hoogte houden- maar ook een tussenrapportage geven. Toezegging.

De 'Landzicht' van Urgenda: die vind ik interessant. Verder heeft u eigenlijk geen vragen gesteld en als dat wel zo is, dan hoor ik het wel, maar ik heb ze niet kunnen distilleren. Maar die komen ook gewoon in de tweede termijn.

Mijnheer Cramer vindt het een verstandig voorstel en dat ben ik met hem eens.

Dan heeft u het terecht over de grootste bronnen en u verwijst naar een opsomming die in het verhaal staat. En ik heb het in zoverre eens, dat wij niet alleen nu maar zeker na 2027 onze focus op andere zaken zullen leggen. Het ziet er naar uit dat dat in ieder geval de menselijke activiteiten zullen worden, met name hetgeen wat we achterlaten. Via de rioolzuiveringsinstallaties zal de nadruk gaan liggen op de vierde trap. Op het verwerken van ons medicijngebruik en alle zaken die wij aan het water toegeven. Dat geeft direct aan, naar mijnheer Lap: want u heeft het over fosfaat in de Wadden. Ja, ik weet het. Onze platvissen groeiden er fantastisch op. Daardoor vingen we heel veel schol en tong en allerlei andere platvissen die er ook zijn. Maar het was wel vervuiling. En dat hebben we afgeschaft en dat betekent dat die natuur zich ook daar op een ander niveau moet gaan herstellen. En dat zien we ook in een aantal van onze binnenwateren. Als het water helder wordt, en ik had er van

de week met de heer Rooker nog over, als het water helder wordt, betekent dat een andere biotoop. Dat er andere zaken vooruitgaan en sommige weer achteruit. Het zij zo.

Dan mijnheer Frowijn, die verwijst naar het coalitieakkoord. Wij vragen ten opzichte van een collega-waterschap dat in de begroting had opgenomen van € 85 miljoen voor de Kaderrichtlijn Water naast de posten die u uiteraard in het verleden al heeft gereserveerd voor deze zaak, zeggen we: we willen nu deze slag maken voor een bedrag van in dit geval € 2,6 miljoen. Ik zou bijna zeggen: dat is een koopje.

Maar u heeft gelijk: of het nieuw beleid is? Het is een consequentie van oud beleid dat we dat op een goede manier moeten uitvoeren. En dan moet ik eigenlijk een beetje voor de heer Ruiters spreken, als u zegt van hoe gaan we daarmee om. Wij zijn behoorlijk actief in het zoeken naar mogelijkheden voor allerlei posten die we niet nodig hebben. En het vervelende in dit schap, en niet alleen in dit schap, dat geldt voor alle waterschappen, is dat de taken die op ons afkomen en de hoeveelheid die erbij komt, alleen maar meer wordt. En dat is heel vervelend, maar het betekent ook meer geld. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is heel leuk. Ik geef een voorbeeldje. Water..... is niet waar.¹ Het IJsselmeerpeil een meter verhogen: ja, dat kan niet gratis want dat betekent dat er een heleboel zaken omheen moeten zijn.

Mijnheer Hoekstra: u vraagt wat is het alternatief na 2027? Ja, ik denk: er is geen alternatief. Het is een 'ongoing concern'. En natuurlijk: we hadden -en mijnheer Lap refereerde naar zijn beginjaren- ja: toen was er één persoon hier bezig met de Kaderrichtlijn Water en de rest die vond het wel prachtig dat er iemand mee bezig was. En nu chargeer ik hoor.

Ik denk dat het steeds verder tot ons doorgedrongen is, dat we er echt iets aan moeten doen en daar is dit Impulsprogramma in wezen een resultante van.

En we zullen ermee doorgaan. Ik verwacht echt wel dat er na 2027 weer een nieuwe zesjaars-periode gaat lopen.

Mevrouw Schreuder geeft het in wezen heel mooi aan: 'Het is nooit genoeg'. Dat klopt.

Die snel-metingen die heb ik in het antwoord aan mevrouw Brouwer ook proberen weg te geven. Ik vind het ook bijzonder onplezierig dat wij metingen in het water laten uitvoeren en dat de uitkomsten ook *bij ons* pas vier tot vijf maanden later bij ons bekend zijn. Dus er zijn verbeterlagen te maken. Dat klopt.

Gemeentes achter hun broek, achter hun vodden zitten: ja, maar dat is een onderdeel van dit Impulsprogramma. Mijnheer Rooker nog: analyses beter toegankelijk. Dat valt in hetzelfde verhaal als ik naar mevrouw Schreuder en mevrouw Brouwer heb aangegeven.

Doelaanpassingen stikstof en fosfaat: ik vind dat een interessante vraag. En ik vind hem verschrikkelijk moeilijk. Wij worden hier geconfronteerd met dat er verschillende waterschappen, 21 stuks, verschillende doelen, verschillende normen hebben. Ik zou ze heel graag gelijk hebben, want als je uniformiteit hebt, heb je ook een veel bredere en rechttere rug. En kun je veel meer voor elkaar krijgen. Dat wil niet zeggen, dat we van nano naar micro moeten gaan. Die discussie vind ik hier niet interessant. Het gaat erom dat we gelijk zijn.

En datzelfde geldt voor de metingen in Europa. Als de norm in Europa gelijk is, dan kunnen we ook zeggen, op welke plek sta jij. Maar dat zijn zaken die wij hier als schap niet kunnen regelen. Ik roep u op, als u onderdeel uitmaakt van een landelijke partij: zit ze achter de vodden. Ik doe het ook.

U vraagt naar het wateronderzoek: dat heeft mijn aandacht. Daar kan ik op dit moment niets van zeggen.

De heer Cramer (VVD): Bij interruptie, mijnheer de voorzitter. Dank u wel. Portefeuillehouder: er lag nog een openstaande vraag naar aanleiding van de gezamenlijke commissie, inderdaad. Ik vind het hier niet interessant om te praten over microgrammen of over nanogrammen. Mag ik dan aannemen dat u later op een ander moment op die vraag, die openstaande toezegging van u, ID 46, terugkomt of beschouwt u deze hiermee als afgedaan?

¹ Niet te verstaan

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Ik zal het u zo zeggen. Wij meten op dit moment een aantal stoffen in nanogrammen en ik kan niet voorstellen dat een stof als dinoterb -die zo in de spotlight staat- dat wij daarvan zullen gaan zeggen: laten we daar maar microgrammen van maken. Dat kan niet en dat mag niet.

Als dat voldoende antwoord is, dan zij het zo.

De voorzitter: Nog een aanvullende vraag van de heer Cramer.

De heer Cramer (VVD): Nou de vraag was eenvoudiger. Er was toegezegd als dit de toelichting is, dan nemen wij daar hier en nu even genoeg mee, maar komen daar mogelijk op een later moment nog op terug. Dank u zeer.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even naar de portefeuillehouder. Volgens mij was u aan het einde van uw beantwoording?

Portefeuillehouder Beemsterboer: Ja.

Tweede termijn

De voorzitter: Dan heb ik dat goed begrepen. Dan is het daarmee open voor de tweede termijn. En dan zie ik gelijk een aantal handen omhoog. Mevrouw Brouwer is weer de snelste deze ronde. En dan geef ik u het woord en daarna kom ik bij mevrouw Koning.

Mevrouw Brouwer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb erop geoefend! Bij de beantwoording van vraag 1 heeft de portefeuillehouder toegezegd dat er een terugkoppeling komt en wij willen heel graag weten wanneer wij die kunnen verwachten.

Ook bij vraag 3 zegt de portefeuillehouder dat hij daarop terugkomt. Maar dan willen we ook weten wanneer.

Met betrekking tot vraag 4 geeft u aan, dat we daarover een schriftelijke vraag moeten stellen maar dat hebben we reeds gedaan. In de commissie, vraag 8 en 9. Dus ik zie niet in waarom we die vragen opnieuw schriftelijk zouden moeten indienen.

En dan vraag 6. Volgens mij geeft u mij het advies om mijn vraag neer te leggen bij de provincie, maar dat stelt mij op dit moment niet gerust voor de beslissing die wij nu gaan nemen ten aanzien van het stuk dat hier voorligt. Dus ik zou daar toch graag een concreter antwoord op willen hebben van u. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan de BBW, mevrouw Koning.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Boeren Burgers Waterbelang is ook nog niet helemaal gerustgesteld door de antwoorden en kan zich voorstellen dat de portefeuillehouder nog even in de papieren moet kijken hoe dat in voorgaande periodes is gegaan. Met name voor de drukdrainage in de veenweidegebieden.

Maar ik heb ook nog een vraag aan mevrouw Leijen. Het effluent voldoet niet aan de Kaderrichtlijn Water. Voldoet wél aan het Lozingenbesluit. Het heeft me ongeveer twaalf jaar bestuur gekost voordat er eindelijk werd toegegeven dat het effluent Lozingenbesluit niet gelijk is aan de Kaderrichtlijn Water. Maar wanneer gaat u zich daaraan conformeren? Want elke kleine vervuiling, ook al is dat door een derogatiebedrijf dat voldoet aan wetgeving en regelgeving, die wordt toch gekort omdat het een natuur-verontreinigd gebied is en er dan minder dierlijke mest mag worden uitgereden.

Dan kom je weer terug bij dat ammonium: dat mag je wel bijna onbeperkt inzetten maar het spoelt veel eerder uit en is veel minder geslaagd voor je grondgebruik en je bacterieleven.

Dus hoe gaat u dit aanpakken wat betreft de lozingen maar ook wat betreft de middelen die daar nog in gevonden worden: gewasbeschermingsmiddelen, medicijnen, microplastics, andere chemische middelen onder andere genoemd PFAS? Hoe gaat u daar mee om?

En dan heb ik nog een vraag aan de heer Beemsterboer. U zegt wel, als je landelijk georiënteerd bent, dan moet je dat bij je landelijke partij neerleggen, deze problematiek. Maar hoe gaat u als deelnemers van de Unie van Waterschappen of als portefeuillehouder Water, Landelijk Water, deze norm die dan niet gelijk is in Nederland, niet gelijk is in de waterschappen, niet gelijk is met meten, niet gelijk is met benamen en daardoor ook niet gelijk is aan de beoordeling van de normen: hoe gaat u dat aanpakken? Want dat is voor ons -als ingezetenen van dit gebied- wel heel essentieel. En mijn ene stemmetje doet in Den Haag geen wonderen, maar een waterschap dat zich daar druk over gaat maken en in combinatie met andere waterschappen zich daar ook druk over gaat maken, en een voorstel doet aan de minister, dat heeft wél impact.

Dus als wij nou in Nederland zorgen dat er afspraken zijn met betrekking tot de normen maar ook tot de normering van welke wateren wij in Nederland hebben, en dat zijn geen of nauwelijks natuurlijke wateren, maar dat is alles wat uit het buitenland komt, en daar al wordt gescreend en dat heel vaak voldoet aan die norm van dat land. Het komt over de grens, voldoet niet meer aan de norm omdat het wordt genormeerd naar een ander soort water. Bijvoorbeeld natuurlijk water, waarvan de norm veel strenger is. Daarna weer de grens overstroomt, zoals bijvoorbeeld Drenthe-Overijssel (de Vecht) en daar weer voldoet aan de waterkwaliteit, weer terugkomt in Nederland en weer niet voldoet. In hoeverre kunnen wij dan als waterschappen en ook als vertegenwoordigers naar het ministerie, in hoeverre kunnen wij dan hierop invloed uitoefenen? En daarop wil ik graag een antwoord van de portefeuillehouder. Hoe hij dat voor zich ziet.

De voorzitter: Ja, dank u wel voor uw inbreng. Ik hoop wel dat we focussen op het Impulsprogramma dat er ligt. Er wordt heel veel bijgehaald en het is natuurlijk een heel interessant onderwerp om er van alles bij te halen, maar uiteindelijk ligt vanavond toch ter besluitvorming het Impulsprogramma voor.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Voorzitter, maar juist daarom is het van belang omdat het een Impulsprogramma is.

De heer Heijne (Water & Natuur): Voorzitter. Van de orde. Ik wil u graag enorm steunen in uw oproep om een beetje vaart te maken in onze vergadering. Wij hebben tot half tien in onze agenda staan. Ik snap dat vergaderingen uit kunnen lopen. Het is bijna half elf. En ik ben naar colleges van collega's aan het luisteren op dit moment. En volgens mij duurt de beraadslaging op dit moment bijna langer dan in de commissie en is dat niet de bedoeling van deze avond.

Dus ik wil uw oproep steunen om het allemaal even wat korter en bondiger te doen vanaf nu.

De voorzitter: Uw oproep is gehoord, maar uiteindelijk gaat u over uw eigen inbreng. Dus dat is waar ik wel op kan sturen dat u zich dat bewust bent, maar u gaat over uw eigen woorden. Maar toch de oproep: probeer het vooral even te hebben over het voorliggende stuk.

En ik zie de heer Lap een inbreng willen geven en ik zie de vinger van de heer Zoon. Ik zal ze in die volgorde de beurt geven en de anderen zich aanmelden, zal ik daarna de beurt geven. De heer Lap.

De heer Lap (fractie Lap): Ja, nogmaals het programma steun ik. Dus het voorstel wel. Ik heb net een heleboel naar voren gehaald. Daar heb ik eigenlijk geen antwoorden op gekregen. Ik ga voorstellen dat ik daar schriftelijke vragen van maak. Die krijgt u dan maar het wordt dan wel een vrij uitgebreide. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Zoon, zoals aangekondigd.

De heer Zoon (PvdD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja ik had inderdaad nog een toespeling gemaakt, dat was geen vraag. Laat ik er dan nu een vraag van maken. Meerdere waterschappen gaan inderdaad

samen met de Unie van Waterschappen een brief schrijven richting de minister voor een totaalverbod voor PFAS. Die grote vuist die wij maken daarmee, is heel erg van belang. Ons waterschap is daar nog niet bij aangesloten. Het valt wel in de lijn die we hebben. Want we hebben als Unie van Waterschappen al gezegd: we willen richting een PFAS-verbod. Maar zo'n extra brief, eigenlijk in aanvulling op wat mevrouw Koning zei maar dan alleen over een ander onderwerp, maakt juist extra veel kracht als we dat als gezamenlijke waterschappen doen.

Dus ik zou de portefeuillehouder willen vragen: kijk ernaar of wij daar mogelijkheden voor zien om aan te sluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even of er nog anderen zijn met een inbreng voor de tweede termijn. De heer Rooker.

De heer Rooker (Ongebouwd): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil even kort reageren op het antwoord van de portefeuillehouder op de haalbaarheid voor doelaanpassing. Ik denk werkelijk dat dat heel goed mogelijk is namelijk. Waterschappen kunnen zelf die normen aanpassen. Dus ik zie ook eerlijk gezegd geen enkele belemmering waarom we gaan geen actie op zetten en waarom we daar ook geen vaart in zullen maken. We hebben daar een hele goede onderbouwing voor. We zijn nu eenmaal een gebied met enorme achtergrondbelastingen. Friesland is zo'n zelfde gebied maar op één deelgebied na, is daar geen enkel nutriënt-vervuild gebied. En wij hebben ons hele gebied daarmee laten belasten.

In het belang van de agrariërs die nu toch geconfronteerd worden met die aanwijzing van die nutriënt-vervuilde gebieden waardoor zij echt zwaar belast worden, ook zeker financieel, zou ik toch graag zien dat de organisatie daar flink vaart in zet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Aerts.

De heer Aerts (50PLUS): Ja, kort, voorzitter. In tweede termijn hebben al twee fracties gereageerd waarbij ik absoluut bij aan wil sluiten. Dat is in de eerste plaats mevrouw Koning die zegt: als waterschap kunnen we een vuist maken als we dat willen. En dat lijkt mij een zeer goed idee. En in de tweede plaats BBB, die zegt: in de eerste termijn kwam er geen antwoord. Dat verbaast mij ook altijd. En toen kwam in tweede termijn de vraag van: wat is onze positie eigenlijk? En daar ben ik eigenlijk ook wel benieuwd naar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond of er toch nog iets in de tweede termijn gezegd moet worden. Zo niet, dan geef ik de gelegenheid aan de heer Beemsterboer en daarna nog even aan mevrouw Leijen.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen met die positie bij de provincie. De echte zwaargewichten die zitten bij ons. En die worden ook als zodanig -niet alleen door de provincie maar ook landelijk- erkend als zijnde zwaargewichten bij de Kaderrichtlijn Water. En daar ben ik alleen maar heel erg trots op.

Dan begint mevrouw Brouwer over -en ik hoop dat ik al uw, want ik heb vier vragen staan, u had het erover zes, dus ik weet niet of ik ze allemaal door elkaar heen hussel-: de toezegging waar u het over heeft, met de terugkoppeling en dan met name als het gaat over de Omgevingsdienst -want ik denk dat u daaraan refereerde- ik zou het heel prettig vinden als wij die toezegging koppelen aan het Impulsprogramma want daar is het een onderdeel van en als wij dat tussentijds gaan evalueren, is het ook logisch dat we het aan u gaan vertellen hoe het gaat met het aansturen van, waar ik het zoeven over gehad heb, met de Omgevingsdienst.

U hoeft geen schriftelijke vraag te stellen want die heeft u gesteld in de tekst en die wordt als zodanig als een schriftelijke vraag gezien. Dan denk ik dat ik door uw vragen heen ben, of mis is er nog een? Nou, wie zwijgt, stemt toe.

Dan doet mevrouw Koning en oproep om heel veel druk uit te oefenen. En ik ben ook begonnen met te zeggen: ik kan me voorstellen dat u hier een aantal verschillende gremia...

U vraagt: hoe gaat u ermee om.

Wij hebben in de afgelopen weken een tweetal Tweede Kamerleden hier ontvangen en bij die Tweede Kamerleden hebben wij daadwerkelijk ook aandacht gevraagd voor deze zaak. Volgende week krijgen we de Deltacommissaris en dan komt het weer aan bod.

Daarnaast voor mezelf: ik maak onderdeel uit van een aantal gremia binnen mijn eigen partij en iedere keer als ik de kans krijg, zal ik dit vertellen en zal ik er ook aandacht voor vragen. En ik roep anderen op om dat binnen hun eigen partij, de Partij voor de Dieren, de Partij van de Arbeid, enz. om dat ook te doen. Maar dat is aan een individueel lid, om dat wel of niet op te pakken. Ik doe het wel. Mijnheer Zoon: ja, u begint over PFAS. Dat was eigenlijk een motie die door uw partij landelijk verspreid is en die u niet ingediend heeft. En is dit een achterdeurtje?

De voorzitter: Mijnheer Zoon, aan u het woord.

De heer Zoon (PvdD): Neen. Het is dat bij meerdere waterschappen nu is vastgesteld. En het klopt inderdaad dat wij als Partij voor de Dieren daar een initiële rol in hebben gehad, maar deze wordt nu zelfs door meerdere waterschappen en ook door de Unie van Waterschappen nu omarmd.

Het enige wat ik wil vragen is van: kijk ernaar, kijk of wij vanuit onze hoedanigheid als HHNK daar een positieve bijdrage aan kunnen leveren en of het voor ons nuttig is om mee te tekenen, vanuit uw rol als dagelijks bestuurder. Ik vraag hierbij niet dat u dit *moet* gaan doen, want dan zou ik hier een motie moeten indienen. Ik doe u eigenlijk alleen een suggestie: kijk er eens naar of dat mogelijk is en of u daar ook het voordeel van inziet. Omdat het volgens mij past binnen het huidige mandaat dat u heeft omdat het aansluit bij de eerdere toezegging die vanuit de Unie van Waterschappen is gedaan over het PFAS-beleid dat we zouden moeten voeren als waterschappen.

Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB): Mijnheer Zoon: PFAS is een stof waarvan we de reikwijdte nog niet eens kunnen overzien. Wij meten er drie als het gaat om zwemwater voor de provincie, maar er zijn er veel en veel meer. En het is niet alleen maar een toepassing in een Tefal-pan en op regenjassen, maar we komen het in allerlei zaken tegen en soms verschiet je van: 'Zit het daar óók in?'. Ik denk dat de mensheid erbij gebaat zou zijn als deze stof zo snel mogelijk verdwijnt. En als ik daar wat bij kan doen, we zullen ernaar kijken, dan zal ik daar ook actie op ondernemen.

Bij mijnheer Rooker ben ik vergeten te vertellen dat wij op dit moment werken aan het herijken van de achtergrondbelasting. We meten opnieuw van wat zit er al in de bodem. Dat hebben we in 2008-2009 gedaan. Die zijn gebruikt door de regering bij het aanwijzen van de nutriënt-verontreinigde gebieden. Maar wij willen het nu ook bij die laatste jaren naar 2027 toe, willen wij ook die cijfers gewoon goed hebben. Of dat beter of slechter wordt, dat laten we in het midden. Het gaat erom, dat we het waarschijnlijk beter kunnen meten dan vijftien jaar geleden. Ik denk dat ik iedereen beantwoord heb zo.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond met die controlevraag. Zijn alle vragen beantwoord? Zo ja, dat wil ik eigenlijk gezien ook de beraadslagingen, ook de oproep om wat efficiency in de vergadering te brengen, het naar een stemming toe brengen. Gezien alle uitwisselingen ook die er zijn geweest, ga ik er eigenlijk impliciet een beetje vanuit dat er geen stemverklaring is. U heeft helemaal gelijk, mevrouw Leijen. De emissie van de...

Portefeuillehouder Leijen (PvdA): Ik dacht dat ik eronder vandaan kwam! Maar. Neen, het is een terechte vraag. Ik ken uw zorgen ook. Bij de richtlijn Stedelijk Afvalwater hanteren we andere normen dan bij de Kaderrichtlijn Water en dan hebben we ook nog een Nitraatrichtlijn en die zijn allemaal om verschillende redenen in het leven geroepen. Maar of daar onderlinge samenhang tussen is, dat is nog maar zeer de vraag.

Maar het goede nieuws is, dat wij straks met de grote verbouwing, maar nu al binnen ons huidige bereik, aan het kijken zijn hoe de rioolwaterzuiveringen en dus de kwaliteit van het effluent kunnen bijdragen aan het behalen van de KRW-doelen. En daar hebben wij onder andere de rwzi Eversteekoog voor op het oog.

Dus het is echt een samenspel van verschillende afwegingen die ertoe leiden wat je op een bepaalde rioolwaterzuivering aan extra inspanningen verricht om de Kaderrichtlijn Water in dat gebied te halen. Ik weet niet of ik het nou veel ingewikkelder maak, maar anders moeten we daar misschien eens een ander keertje over doorpraten.

De voorzitter: Ik zie instemming dat dit het einde van de beraad... neen, toch niet. Mevrouw De Boer. U gaat als tweede een gesprek voeren over hetzelfde onderwerp terwijl mevrouw Brouwer daar eigenlijk het woord over voerde?

Mevrouw De Boer (BBB): Het klopt dat mevrouw inderdaad woordvoerder is. Ik wil graag voordat we gaan stemmen een kleine schorsing vragen.

De voorzitter: Dat is een punt van orde. Hoe lang moet die schorsing zijn?

Mevrouw De Boer (BBB): Een minuut?

De voorzitter: Een minuut? Oh, dat is heel makkelijk.

Mevrouw De Boer (BBB): Twee minuten.

De voorzitter: Twee minuten.

Mevrouw De Boer (BBB): Dank u wel.

De voorzitter: Bij deze geschorst.

(Schorsing)

De voorzitter: Mensen. Ik open de vergadering. Als iedereen zijn plek wil innemen. Er is gevraagd om een schorsing. Ik neem aan dat er intern beraad is geweest maar ik was eigenlijk voornemens om de stemming te gaan openen aan het einde van de tweede termijn tenzij er nog wat is. Maar ik kijk nog even mevrouw De Boer aan.

Ik zie duimen omhoog. Dat betekent dat ik wil gaan beginnen met de stemming. En ik zie toch nog een vinger van mevrouw Koning. U wilt?

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Wij willen graag een stemverklaring geven.

De voorzitter: Ik had daar niet helemaal rekening mee gehouden gezien het feit dat wij lange beraadslagingen hebben gehad, maar op het moment dat u dat wil, kan dat. Hoeveel mensen willen een stemverklaring uitspreken. Dan wil ik even handen zien. U bent daar de eerste in. Dan houd ik het even bij u. Dan krijgt u van mij een stemverklaring. Een stemverklaring is kort en bondig. Aan u het woord.

Mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang): Wij zullen instemmen met dit voorstel, maar verwachten wel dat de portefeuillehouder nog terugkomt in de commissie en het CHI met de Kaderrichtlijn Water.

De voorzitter: Dat is even uw stemverklaring. Waarvan acte. En dat betekent dat wij nu overgaan naar de stemming.

Er ligt alleen maar het Impulsprogramma voor. Er zijn geen moties of amendementen. Dat betekent dat u alleen gevraagd wordt om het Impulsprogramma vast te stellen.

De stemming is nu geopend. En ik zie al dat er heel veel gestemd wordt.

Het is nu compleet.

Dat betekent 28 vóór, 0 tegen. Dat is schouder-aan-schouder, dat is mooi. Daarmee is het aangenomen. Ik geef daar een klap op. Daarmee is punt 10 afgesloten.

Procedurele zaken

11. Vaststellen Notulen/Besluitenlijst/Lijst van Toezeggingen

- a. Verslag CHI-Vergadering 18 september 2024 (24.1017082)
- b. Besluitenlijst CHI-Vergadering 18 september 2024 (24.0999940)
- c. Lijst van Toezeggingen 16 oktober 2024 (24.1017090)

De voorzitter: Dan komen we nu bij de notulen en besluitenlijst. En bij punt 11 staat de notulen van de CHI-vergadering van 18 september jongstleden; de besluitenlijst van de CHI-vergadering van 18 september jongstleden; de lijst van toezeggingen per heden.

Kunt u instemmen met deze stukken? Ik zie daar volgens mij alleen maar instemmend geknik.

12. Sluiting

De voorzitter: Dan kom ik bij punt 12, de sluiting. Maar ik sluit niet voordat ik eerst heb gezegd heb dat u vriendelijk verzocht wordt om de pasjes erin te laten zitten en als ik dat gezegd heb, zeg ik: het is gesloten en er zal een korte nazit zijn.

(22:40)

Ongewijzigd/gewijzigd vastgesteld in de vergadering van het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, gehouden op 20 november 2024.

De secretaris,
M.J. Kuipers

De voorzitter,
Ir R. Bosma